

Súdna rada Slovenskej republiky
Kancelária Súdnej rady
Slovenskej republiky
Hlavné námestie 8
814 22 Bratislava
K rukám: **Prof. JUDr. Ján Mazák, PhD.**
Predseda Súdnej rady Slovenskej republiky

Bratislava 17.6.2021

Vaša značka: SR 560/2021

Vec: Vyjadrenie k návrhu na dočasné pozastavenie výkonu sudcu

Vážený Predseda Súdnej rady Slovenskej republiky,

Mgr. Dalibor Miľan, dátum narodenia [REDAKOVANÉ], adresa trvalého pobytu [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] (ďalej len „**klient**“), obdržal Váš návrh na dočasné pozastavenie výkonu funkcie sudcu (ďalej len „**návrh**“) podľa § 22a zákona č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediacich a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v platnom znení (ďalej len „**zákon o sudcoch a prísediacich**“), ako aj Vašu pozvánku na zasadnutie Súdnej rady Slovenskej republiky, ktoré sa bude konať dňa 18.6.2021 o 11:00 hod. v sídle Súdnej rady Slovenskej republiky, a na ktorom bude Váš návrh prejednaný. Klient Vám týmto oznamuje voľbu právneho zástupcu, ktorú preukazujeme priloženým plnomocenstvom na zastupovanie klienta, a k Vášmu návrhu klient, prostredníctvom svojho právneho zástupcu, podáva nasledujúce vyjadrenie.

Vo Vašom návrhu na dočasné pozastavenie výkonu funkcie sudcu voči klientovi uvádzate okrem iného aj nasledujúce obvinenia:

- 1.) U sudcu, ktorý dlhodobým nerešpektovaním protiepidemických opatrení, najmä nenosením respirátora pri úkonoch súdu ohrozuje, bez zákonom uznaného ospravedlnenia, seba, ľudí vo svojom okolí (účastníkov konania, ich zástupcov, prokurátora, zamestnancov súdu) vznikajú dôvodné pochybnosti o tom, či má morálny štandard, ktorý sa vyžaduje pre kladný záver o jeho sudcovskej spôsobilosti.
- 2.) Hrubá svojvoľnosť konania sudcu v rozpore s povinnosťou prekrytia dýchacích ciest pri verejnom ústnom pojednávaní, ohrozovanie seba a svojho okolia ochorením Covid-19, jej dlhodobé pretrvávanie, nerešpektovanie príkazov zamestnávateľa a príslušníkov policajného zboru a prisvojenie si oprávnenia vyhlasovať vyhlášky ÚVZ za neplatné, sú v príkrom rozpore s integritou sudcu, potrebnou pre zodpovedný výkon funkcie, a preto vyvolávajú odôvodnené pochybnosti o tejto integrite.
- 3.) Dlhodobé porušovanie právnych povinností ustanovených vyhláškami citovanými v poznámke č. 3, rezistencia voči príkazom predsedníčky súdu a zákrokom policajtov, ako aj neexistencia žiadnych dôvodov, ktoré by ospravedlnili konanie sudcu popísané v bodoch 1.2. až 1.4. vážne ohrozuje dôveryhodnosť a dobrú povest' súdnictva. 5.9. Z bodov 5.5 až 5.8. sa preto dá jednoznačne vyvodiť vážne ohrozenie dôveryhodnosti a dobrej povesti súdnictva.

4.) Z predložených listinných dôkazov je potvrdené, že existujú odôvodnené pochybnosti o tom, či sudca Dalibor Miľan spĺňa predpoklady sudcovskej spôsobilosti, predovšetkým morálny štandard a integritu potrebnú pre zodpovedný výkon funkcie, ktoré vážne ohrozujú dôveryhodnosť súdnictva a dobrú povesť súdnictva.

Klient Vám v prvom rade vytýka nezrozumiteľnosť Vášho návrhu, nakoľko z neho nie je zrejmé, či konaním, resp. opomenutím klienta, ktoré mu kladiete za vinu, môže alebo nemôže byť vážne ohrozená dôveryhodnosť súdnictva, resp. dobrá povesť súdnictva. Ak totiž predmetným konaním klienta nie je možné vážne ohroziť dôveryhodnosť súdnictva, resp. dobrú povesť súdnictva, uvedené vylučuje aj Vaše oprávnenie na podanie návrhu na dočasné pozastavenie výkonu funkcie sudcu voči klientovi. Z Vášho návrhu taktiež nie je zrejmé, či má byť konaním, resp. opomenutím, ktoré klientovi kladiete za vinu, vážne ohrozená dôveryhodnosť súdnictva alebo či ním má byť vážne ohrozená dobrá povesť súdnictva. Uvedené skutočnosti sú pritom esenciálnymi náležitosťami návrhu na dočasné pozastavenie výkonu funkcie sudcu. Váš návrh teda trpí neodstrániteľnými vadami nezrozumiteľnosti a konanie o ňom by bolo zmätočné.

Ohrozovať dôveryhodnosť súdnictva, ani dobrú povesť súdnictva, nemôžu ani Vaše pochybnosti (bez ohľadu na to, či sú dôvodné, alebo nie) o tom, či klient spĺňa predpoklady sudcovskej spôsobilosti, ani samotné predpoklady sudcovskej spôsobilosti, ktoré demonštratívne uvádzate pred konštatáciou vážneho ohrozenia dôveryhodnosti súdnictva a dobrej povesti súdnictva. Ak ste chceli Váš návrh formulovať zrozumiteľne, namiesto slova „*ktoré*“ odkazujúceho buď na Vaše pochybnosti, alebo na predpoklady sudcovskej spôsobilosti, čo je samozrejme logický nezmysel, ste mali použiť napríklad formuláciu „*pričom dôvody predmetných pochybností o kompetentnosti sudcu*“. Dôveryhodnosť súdnictva, či dobrú povesť súdnictva môžu ohroziť jedine dôvody Vašich pochybností, ktoré by mali spočívať v takom konaní sudcu, ktoré je nezlučiteľné z výkonom jeho funkcie. Ďalšou otázkou samozrejme je, či v aktuálnom stave vôbec požíva slovenská justícia akúkoľvek dôveryhodnosť zo strany verejnosti, resp. či vo vzťahu slovenskej justícii vôbec možno v súčasnosti hovoriť o dobrej povesti.

S dôvodmi Vašich pochybností o sudcovskej spôsobilosti klienta uvedenými vo Vašom návrhu sa klient v celom rozsahu nestotožňuje a má za to, že konanie klienta v žiadnom prípade nie je spôsobilé ohroziť dôveryhodnosť súdnictva, či dobrú povesť súdnictva, nakoľko sa nejedná o protiprávne konanie a už vôbec nie o konanie, ktoré by bolo nezlučiteľné s výkonom funkcie sudcu. Nezávislé súdnictvo je naopak tým jedinečným subjektom, ktorý má dohliadať na dodržiavanie práv a právom chránených záujmov všetkých osôb bez ohľadu na aktuálnu politickú situáciu, o to viac v čase, keď sú práva a právom chránené záujmy osôb potierané samotnými štátnymi orgánmi, ktoré prijímajú a vynucujú dodržiavanie protiprávných predpisov.

Klient má za to, že odmietnutím prekrývania horných dýchacích ciest neporušuje žiaden platný právny predpis. Povinnosť prekrývania horných dýchacích ciest totiž nevyplýva zo žiadneho platného právneho predpisu Slovenskej republiky. Od klienta nie je legálne možné vyžadovať prekrývanie horných dýchacích ciest, a za odmietnutie prekrývania horných dýchacích ciest ho nie je legálne možné akokoľvek sankcionovať či diskriminovať. Neumožnenie vstupu do budovy súdu či výkonu funkcie sudcu bez prekrytia horných dýchacích ciest je podľa názoru klienta protiprávnym konaním, k čomu si nižšie dovoľujeme uviesť nasledujúcu detailnejšiu právnu analýzu, ktorú v prílohe vyjadrenia dopĺňame aj o nevyhnutné odborné informácie z oblasti biomedicíny.

I. Analýza právneho stavu

V zmysle článku 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky: „*Štátne orgány môžu konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon.*“ V preklade, kým v zmysle článku 2 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky môže každý konať všetko, čo nie je zákonom zakázané, štátne orgány môžu naopak konať iba to, čo im Ústava Slovenskej republiky umožňuje, a to v zákonmi stanovenom rozsahu a zákonmi určeným spôsobom. Máme pritom za to, že aktuálny núdzový stav nebol vyhlásený, resp. ani následne opakovane predĺžený, v súlade s Ústavou Slovenskej republiky, pretože neboli splnené predpoklady na jeho vyhlásenie, a to, že došlo alebo bezprostredne hrozí, že dôjde k ohrozeniu života a zdravia osôb v príčinnej súvislosti so vznikom pandémie, nakoľko v čase vyhlásenia núdzového stavu orgány Slovenskej republiky nedisponovali štatistickými údajmi o rozšírení patogénu, ktoré by vychádzali zo správnych vedeckých poznatkov, a ktoré by svedčili o vzniku pandémie na území Slovenskej republiky.

Rovnako nebola splnená ani ďalšia podmienka, a to obmedzenie vyhlásenia núdzového stavu iba na postihnuté alebo na bezprostredne ohrozené územie, nakoľko núdzový stav bol vyhlásený na celom území Slovenskej republiky, a to opäť bez relevantných štatistických údajov o rozšírení patogénu zakladajúcich sa na správnych vedeckých poznatkoch. Preto sú obmedzenia základných práv a slobôd prijaté počas núdzového stavu a na jeho základe, či už uzneseniami Vlády Slovenskej republiky, alebo na nich nadväzujúcimi predpismi (napr. vyhláškami či opatreniami Úradu verejného zdravotníctva Slovenskej republiky či usmerneniami Hlavného hygienika Slovenskej republiky) protiprávne, a preto neúčinné, a teda nevykonateľné, k čomu uvádzame nasledujúce odôvodnenie.

II. Vyhlásenie núdzového stavu

Zákon č. 400/2015 Z. z. o tvorbe právnych predpisov a o Zbierke zákonov Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v § 1 ods. 1 definuje všeobecne záväzné právne predpisy ako:

- Ústava Slovenskej republiky a ústavné zákony;
- zákony;
- nariadenia Vlády Slovenskej republiky;
- vyhlášky a opatrenia ministerstiev, ostatných ústredných orgánov štátnej správy, iných orgánov štátnej správy a Národnej banky Slovenska.

Uvedené predstavuje hierarchiu právnych predpisov v Slovenskej republiky a ich vzťahy nadriadenosti a podriadenosti.

Čl. 5 ods. 1 ústavného zákona č. 227/2002 Z. z. o bezpečnosti štátu v čase vojny, vojnového stavu, výnimočného stavu a núdzového stavu znie: „*Núdzový stav môže vláda vyhlásiť len za podmienky, že došlo alebo bezprostredne hrozí, že dôjde k ohrozeniu života a zdravia osôb, a to aj v príčinnej súvislosti so vznikom pandémie, životného prostredia alebo k ohrozeniu značných majetkových hodnôt v dôsledku živelných pohromy, katastrofy, priemyselnej, dopravnej alebo inej prevádzkovej havárie; núdzový stav možno vyhlásiť len na postihnutom alebo na bezprostredne ohrozenom území.*“

V zmysle čl. 5 ods. 2 predmetného ústavného zákona: „*Núdzový stav možno vyhlásiť v nevyhnutnom rozsahu a na nevyhnutný čas, najdlhšie na 90 dní.*“ Uvedené značí, že vyhlásenie núdzového stavu je vnímané ako ultima ratio (posledná možnosť), t. j. ak nemožno situáciu riešiť miernejším spôsobom. Podmienkou pre jeho vyhlásenie je existencia niektorého zo stavov menovaných v čl. 5 ods. 1 uvedeného ústavného zákona, teda napr. že došlo, alebo že bezprostredne hrozí, že dôjde k ohrozeniu života a zdravia osôb. Ďalším limitom jeho vyhlásenia je územie. Núdzový stav je možné vyhlásiť iba na postihnutom, alebo bezprostredne ohrozenom území. V nadväznosti na uvedené, ak má byť

vyhlásený núdzový stav, potom je nevyhnutné preukázať, že došlo k situácii umožňujúcej a vyvolávajúcej potrebu jeho vyhlásenia, a tiež je nevyhnutné pred jeho vyhlásením preukázať, že daná situácia vznikla na konkrétnom území.

S uvedeným je spojené aj preukazovanie, prečo je núdzový stav nevyhnuté vyhlásiť práve na danom území, a prečo nepostačí, aby bol núdzový stav vyhlásený na geograficky menšom území. Zároveň, všetky uvedené aspekty je po celý čas nevyhnutné skúmať z hľadiska proporcionality, t. j. z pohľadu, či je vôbec nevyhnutné vyhlásiť núdzový stav, a ak áno, či je nevyhnuté vyhlásiť ho v konkrétnom rozsahu, alebo by postačovalo aj jeho užšie vymedzenie, napr. iba na oblasť zdravotníctva, ako tomu bolo pri prvom vyhlásení núdzového stavu na začiatku roka 2020. Taktiež je potrebné posudzovať proporcionality vo vzťahu k dĺžke jeho vyhlásenia, t. j. či by nepostačovalo vyhlásenie núdzového stavu aj na kratšie časové obdobie. Časové obdobie jeho vyhlásenia je limitované na maximálne 90 dní.

Núdzový stav vyhlásený Vládou Slovenskej republiky uznesením č. 587 z 30.9.2020, bol vyhlásený na celé územie Slovenskej republiky, na 45 dní (nehovoriac o tom, že bol následne predĺžený o ďalších 45 dní, a po uplynutí 90 dní bol opätovne predĺžovaný), pričom bol vyhlásený bez špecifikácie dôvodov jeho vyhlásenia, bez odôvodnenia, ktoré skutočnosti zakladajú existenciu niektorého z dôvodov na jeho vyhlásenie, a bez určenia konkrétnej oblasti, na ktorú sa má núdzový stav vzťahovať, t. j. vťahuje sa v podstate „na všetko“.

Štátne orgány pritom v čase vyhlásenia núdzového stavu ani len nepoznali, a doposiaľ ani nepoznajú, skutočný stav situácie v Slovenskej republike v súvislosti s pandemiou ochorenia COVID-19. Svedčí o tom fakt, že všetky štatistiky Slovenskej republiky ohľadom predmetného ochorenia sú vypracovávané na základe výsledkov testovania populácie RT-PCR testami. Kompetentné orgány štátnej správy pritom nemajú informácie o parametroch uvedených testov. Dňa 16.11.2020 sme požiadali Úrad verejného zdravotníctva Slovenskej republiky, Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky a Štátny ústav pre kontrolu liečiv, aby nám zodpovedalo základné otázky ohľadne parametrického nastavenia používaných RT-PCR testov. Ministerstvo a Úrad verejného zdravotníctva Slovenskej republiky na seba navzájom ukázali prstom v ten istý deň. Ústav nás odkázal na stránku, kde okrem všeobecných informácií, nie je uvedené nič, na čo sme sa pýtali.

Predmetom našich otázok pritom bolo zodpovedanie základných skutočností, od ktorých je možné odvíjať relevanciu výsledkov RT-PCR testov vo vzťahu k detekcii ochorenia COVID-19. Zodpovedanie predmetných otázok je teda predpokladom na vyvodenie záveru o vhodnosti použitia RT-PCR testov na zisťovanie prítomnosti ochorenia COVID-19 u testovaného a na jeho potenciálnu možnosť prenosu tohto ochorenia na ďalšie osoby. Predmetom našich otázok teda bolo, čo konkrétne RT-PCR test testuje, aby sme vylúčili, že testuje, čo testovať nemá, a najmä na koľko cyklov je nastavený, aby sme vedeli posúdiť jeho presnosť. Ani jeden z horeuvedených štátnych orgánov však takýmito informáciami nedisponuje, alebo nám ich žiaden z nich v rozpore so zákonom č. 211/2000 Z. z. neposkytol.

Inými slovami, štátne orgány Slovenskej republiky na úseku verejného zdravia asi iba tušia, čím sa obyvateľstvo Slovenskej republiky testuje, a čo sa testuje, avšak bez vedeckého základu. Nevedia teda vôbec vyhodnotiť funkčnosť, či použiteľnosť RT-PCR testov, ani ich mieru falošnej pozitivity, a ani to, čo vlastne testujú. Nariadenie povinného plošného testovania takýmito testami je teda v úplnom rozpore s platným právnym stavom a medzinárodnými záväzkami Slovenskej republiky. Ak pritom RT-PCR testy nie sú vhodnými testami na zisťovanie prítomnosti ochorenia COVID-19 u testovaného a na jeho potenciálnu možnosť prenosu tohto ochorenia na ďalšie osoby, potom ani výsledky testovania predmetnými testami nemôžu byť relevantným základom pre vyhlásenie núdzového stavu, t. j. na základe predmetných výsledkov nemožno vyvodiť záver o splnení predpokladu na vyhlásenie

núdzového stavu (napr. že došlo k takému rozšíreniu ochorenia, ktorého rozsah by bolo možné považovať za pandémiu).

Ako už medzičasom vyšlo najavo, samotné vyhlásenie núdzového stavu, ani opatrenia prijaté počas núdzového stavu, navyše nemajú vplyv na šírenie patogénu. Ak pritom prijaté opatrenia neprinášajú účinok, pre ktoré boli prijaté, je potrebné ich zrušiť a pristúpiť k iným postupom riešenia situácie, v prvom rade najmä k skutočnej izolácii a purifikácii patogénu. Pre vyvodenie takéhoto záveru pritom nie je potrebné vopred vyriešiť základ biomedicínskeho problému chýbajúcej izolácie patogénu. Úplne postačí vychádzať z už existujúcich empirických skúseností o nefunkčnosti aktuálnych opatrení. Na druhej strane faktom je, že kým nedôjde k izolácii patogénu, akékoľvek postupy riešenia situácie spočívajúce v opatreniach, ktorým chýba vedecký základ odrážajúci sa od skutočnej izolácie a purifikácie patogénu, budú iba výstrelom naslepo a nebude možné zaručiť ich vplyv na šírenie patogénu, čo je v konečnom dôsledku hazard s ľudskými životmi. Ako sa totiž ukázalo, už súčasné opatrenia sú pravdepodobne kontraproduktívne.

Vychádzajúc z empirických skúseností, hromadné testovanie obyvateľstva pravdepodobne prispieva k šíreniu ochorenia, dlhodobé nosenie prekrytia horných dýchacích ciest pravdepodobne prispieva k vzniku respiračných ochorení, a izolácia, resp. zákaz vychádzania, spôsobujú psychické poruchy obyvateľstva, to všetko bez preukázanej existencie primeraných pozitívnych účinkov takýchto opatrení. Pri aktuálnych opatreniach teda prevažujú negatíva nad pozitívami, ak s aktuálnymi opatreniami vôbec sú spojené akékoľvek pozitíva. Aj z právneho hľadiska pritom musia opatrenia ako núdzový stav, plošné testovanie populácie, izolácia, zákaz vychádzania, prekrytie horných dýchacích ciest, a podobne, vychádzať z vedeckých poznatkov, v opačnom prípade nie len že nemôžu byť účinné (resp. ak sú účinné, tak iba vďaka náhode, a nie vďaka vedeckým poznatkom), ale zároveň sú aj protiprávne, keďže pre ich prijatie sa aj z legislatívneho hľadiska vyžaduje určitý stupeň vedeckého poznania problematiky, a toto poznanie je predpokladom prijatia takýchto opatrení. Za súčasného právneho stavu je teda takýto postup prijímania protiepidemiologických opatrení bez adekvátneho vedeckého základu pre ich prijatie postupom non lege artis.

III. Nález Ústavného súdu Slovenskej republiky so sp. zn. PL. ÚS 22/2020-104 zo dňa 14.10.2020

Ústavný súd v konaní pod sp. zn. PL. ÚS 22/2020-104 dňa 14.10.2020 napriek uvedeným zjavným nedostatkom vyhláseného núdzového stavu a napriek absencii odôvodnenia jeho vyhlásenia, teda bez toho, aby bola preukázaná legitímnosť jeho vyhlásenia, rozhodol, že:

„1. Uznesenie vlády Slovenskej republiky č. 587 z 30. septembra 2020 k návrhu na vyhlásenie núdzového stavu podľa čl. 5 ústavného zákona č. 227/2002 Z. z. o bezpečnosti štátu v čase vojny, vojnového stavu, výnimočného stavu a núdzového stavu v znení neskorších predpisov uverejnené v Zbierke zákonov Slovenskej republiky pod č. 268/2020 Z. z., ktorým bol vyhlásený núdzový stav, je v súlade s čl. 1 ods. 1 a čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 1 ods. 1 až 4 a čl. 5 ods. 1 až 3 ústavného zákona č. 227/2002 Z. z. o bezpečnosti štátu v čase vojny, vojnového stavu, výnimočného stavu a núdzového stavu v znení neskorších predpisov.

2. Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 269/2020 Z. z. z 30. septembra 2020 na vykonanie niektorých opatrení hospodárskej mobilizácie v súvislosti s vyhlásením núdzového stavu na zabezpečenie riešenia druhej vlny koronavírusu COVID-19 je v súlade s čl. 1 ods. 1 a čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a s čl. 1 ods. 1 až 4 a čl. 5 ods. 1 až 3 ústavného zákona č. 227/2002 Z. z. o bezpečnosti štátu v čase vojny, vojnového stavu, výnimočného stavu a núdzového stavu v znení neskorších predpisov.“

Ústavný súd citovaným nálezom vyslovil, že núdzový stav vyhlásený vládou Slovenskej republiky č. 587 z 30.9.2020 bol vyhlásený v súlade s Ústavou Slovenskej republiky, a teda že v súlade s Ústavou Slovenskej republiky sú aj všetky ďalšie predpisy majúce svoj základ vo vyhlásenom núdzovom stave. Ústavný súd sa však vo vyššie uvedenom konaní zaoberal iba skúmaním samotného formálneho aktu vyhlásenia núdzového stavu, nezaoberal sa skúmaním danosti podmienok pre jeho vyhlásenie, ani jeho predĺžením.

Ako sme už uviedli vyššie, máme za to, že podmienky na vyhlásenie núdzového stavu neboli dané, preto núdzový stav nemal byť vyhlásený. Zároveň máme za to, že nález Ústavného súdu sa vzťahuje iba na posúdenie správnosti formálneho postupu pri vyhlasovaní núdzového stavu, pričom Ústavný súd sa v citovanom náleze nezaoberal skúmaním danosti podmienok pre vyhlásenie núdzového stavu, a nezaoberal sa ani posudzovaním jeho predĺženia či už z formálneho, alebo materiálneho hľadiska. Nález Ústavného súdu sa teda na akty predĺženia núdzového stavu nevzťahuje. Núdzový stav bol pritom vyhlásený na 45 dní, t. j. do 15.11.2020.

Rozhodnutie Ústavného súdu sa teda vzťahovalo na obdobie do 15.11.2020, pričom v čase rozhodovania Ústavného súdu bolo už „právnym“ základom pre obmedzovanie základných práv a slobôd predĺženie núdzového stavu, nie jeho vyhlásenie. Bez platného trvania núdzového stavu pritom nemôžu trvať ani obmedzenia základných práv a slobôd prijaté uzneseniami vlády Slovenskej republiky, resp. na nich nadväzujúcimi predpismi (napr. vyhláškami či opatreniami úradu verejného zdravotníctva Slovenskej republiky či usmerneniami hlavného hygienika Slovenskej republiky prijatými v zmysle ustanovenia § 59 ods. 1 zákona č. 355/2007 Z. z.). Tieto predpisy sú bez platného trvania núdzového stavu prijímané protiprávne, a sú teda neúčinné, a tým aj nevykonateľné, preto ich nerešpektovanie nemôže byť ani vymáhateľné a platne sankcionovateľné.

IV. Nález Ústavného súdu Českej republiky sp. zn. Pl. ÚS 106/20 zo dňa 16.2.2020

Ústavný súd Českej republiky sa na rozdiel od Ústavného súdu Slovenskej republiky vo svojom náleze vydanom dňa 16.2.2020 pod sp. zn. Pl. ÚS 106/20 vysporiadal aj s materiálnymi predpokladmi predĺženia núdzového stavu, pričom potvrdil, že v Českej republike neboli materiálne predpoklady na predĺženie núdzového stavu naplnené, a preto Ústavný súd Českej republiky svojím nálezom zrušil uznesenie vlády Českej republiky o predĺžení núdzového stavu. Svoje rozhodnutie Ústavný súd Českej republiky odôvodnil najmä týmito dôvodmi:

- uznesenia vlády Českej republiky sa nesmú pri obmedzeniach opierať o politický kompromis, ale musia sa opierať o konkrétne dáta, a o vyhodnotenie situácie odborníkmi. Tieto odborné názory musia byť zverejnené, aby mohli byť preskúmateľné a podrobiteľné objektívnej kritike, prípadne verejnej diskusii. Ide teda najmä o vylúčenie politicky motivovaných a tzv. ľubovoľných, resp. náhodilých rozhodnutí;
- krízové opatrenia musia vychádzať z dostupnej úrovne vedeckého poznania vo vzťahu k chorobe, ktorej šíreniu majú opatrenia zamedziť. V praxi by to malo znamenať zverejnenie dostupných peer review štúdií, ktoré sú pre, ako aj tých, ktoré sú proti, a ich náležité vyhodnotenie;
- krízové opatrenia sa s plynutím času majú racionalizovať. Nie je možné, aby opatrenia z marca 2020, prijaté ako okamžitá reakcia vlády Českej republiky na vtedajšiu situáciu, mali podobný charakter, ako opatrenia o 11 mesiacov neskôr. Vláda Českej republiky musí zároveň zobrať do úvahy, že akýkoľvek opakovaný zásah do základných práv je o to intenzívnejší a bolestivejší, než krátkodobé opatrenie;

- musí byť dokonale (riadne a presvedčivo) odôvodnené diskriminačné zaobchádzanie s rôznymi podnikateľskými subjektmi. Nestačí uviesť zoznam povolených, nepovolených, resp. obmedzených prevádzok, ale je potrebné uviesť aj preskúmateľné zdôvodnenie každého výnimočného prípadu.

Ústavný súd Českej republiky vo svojom náleze uviedol, že odôvodnenie rozhodnutia Vlády Českej republiky v zmysle vyššie uvedeného je nielen nevyhnutným podkladom pre prieskum rozhodnutia Vlády Českej republiky Ústavným súdom Českej republiky, ale aj pre spoločenskú akceptáciu, a teda aj legitimitu krízových opatrení. Aj pre nedodržanie uvedeného Ústavný súd Českej republiky zrušil napadnutý bod I./1. uznesenia Vlády Českej republiky č. 31/2021 Sb. z dôvodu porušenia čl. 1 odst. 1 Ústavy Českej republiky a čl. 2 odst. 3, čl. 4 odst. 4, v spojení s čl. 26 odst. 1 Listiny základných práv a slobôd. Podobné zhodnotenie predlžovania núdzového stavu by malo analogicky platiť aj pre Slovenskú republiku, najmä kvôli podobnosti ústavnoprávnej úpravy, aj keď samozrejme nálezy Ústavného súdu Českej republiky nie sú v našom právnom prostredí záväzné.

Slovenská republika by mala v rámci predchádzania ďalším škodám čo najskôr začať so zverejňovaním výsledkov sekvenácií izolovaného vírusu a celého fylogenetického stromu (mutácií), vedeckého opodstatnenia PCR testov, od nich odvodených antigénových testov, informácií o použití iných druhov testov (napr. IgA, IgG a IgM protilátkových, antigénových slinových a pod.), úrovni vedeckých poznatkov o vplyve prekrytia horných dýchacích ciest na šírenie ochorenia COVID-19, vrátane vedľajších účinkov prekrytia horných dýchacích ciest, ako aj so zverejňovaním informácií o vakcinácii všetkými spôsobmi tak, aby sa napríklad každý jedinec mohol slobodne rozhodnúť, či udelí svoj informovaný súhlas, a pod. Pred nemeckým okresným súdom mesta Weimar sa po prvýkrát od vypuknutia údajnej pandémie ochorenia COVID-19 uskutočnili dôkazy o vedeckej zmysluplnosti a nevyhnutnosti predpísaných tzv. „protikoronových“ opatrení. Tento súd následne v konaní vedenom pod sp. zn. 9 F 148/21 rozhodol dňa 8.4.2021 o zrušení povinnosti nosiť prekrytie dýchacích ciest, dodržiavať tzv. „bezpečnú“ vzdialenosť od ostatných osôb, a testovania, vo vzťahu k deťom navštevujúcim školy. Vychádzal pritom z absencie preukázaného vplyvu predmetných opatrení na šírenie ochorenia COVID-19 a naopak z preukázaných negatívnych dopadov predmetných opatrení na fyzické a psychické zdravie detí, ktoré sú týmito opatreniami najviac zasiahnuté.

V. Predlžovanie núdzového stavu

Vláda Slovenskej republiky uznesením č. 718 zo dňa 11.11.2020 rozhodla o predĺžení núdzového stavu zo 45 dní na 90 dní, t. j. do 30.12.2020. K predĺženiu núdzového stavu možno povedať, že okrem toho, že núdzový stav bol vyhlásený v rozpore s Ústavou Slovenskej republiky, núdzový stav bol následne aj protiústavne predĺžený. V zmysle ústavného zákona č. 227/2002 Z. z. bolo totiž v čase prijatia rozhodnutia o prvom predĺžení núdzového stavu možné predĺžiť iba výnimočný stav, nie však núdzový stav. „Predĺženie núdzového stavu“ právny poriadok Slovenskej republiky v tom čase nepoznal, pričom v oblasti ústavného práva nie je možné aplikovať žiadnu formu analógie (iuris, ani legis) či správnu úvahu. Nie je teda možné takéto oprávnenie Vlády dotvoriť bez zmeny Ústavy Slovenskej republiky, alebo ústavného zákona. Akékoľvek predlžovanie vyhláseného núdzového stavu bolo preto protiústavné. Ako uvádza aj odborník na ústavné právo, doc. JUDr. Ján Drgonec, DrSc., vo svojom komentári k Ústave Slovenskej republiky, keď porovnáva výnimočný stav a núdzový stav: „*Výnimočný stav vyhlasuje prezident SR na návrh vlády SR. Núdzový stav vyhlasuje vláda SR bez návrhu. Výnimočný stav možno predĺžiť. Núdzový stav nemožno predĺžiť. Trvať môžu zhodne dlho nie viac, než 90 dní, lebo základnú dĺžku výnimočného stavu „do 60 dní“ možno predĺžiť o ďalších 30 dní.*“

Núdzový stav teda bolo možné vyhlásiť najdlhšie na 90 dní, pričom ho nebolo možné platne predĺžiť. Prečo potom Vláda Slovenskej republiky opätovne nevyhlásila núdzový stav, ale pokúša sa o jeho

predĺženie? Odpoveď je jednoduchá, pretože nemôže. Núdzový stav nemôže byť opätovne vyhlásený za rovnakých podmienok, t. j. na rovnakom území a z rovnakých dôvodov. Išlo by totiž o obchádzanie Ústavy Slovenskej republiky. Ak teda aj po uplynutí trvania vyhláseného núdzového stavu pretrvávajú dôvody, ktoré viedli k jeho vyhláseniu, je situácia neriešiteľná? Nie nie je. Vyhlásenie núdzového stavu je iba jedným z možných riešení situácie, nie však jediným. Ak teda nedošlo k vyriešeniu situácie počas trvania vyhláseného núdzového stavu, potom je nutné riešiť situáciu iným spôsobom. V prvom rade, vyhláseniu núdzového stavu musí predchádzať miernejší spôsob riešenia situácie, pretože ako sme už uviedli, vyhlásenie núdzového stavu predstavuje ultima ratio, nakoľko ním dochádza k obmedzeniu základných práv a slobôd. Preto bolo dané ústavné obmedzenie trvania núdzového stavu. Núdzový stav nebolo možné predlžovať, pretože v opačnom prípade by mohlo dochádzať (a aktuálne aj dochádza) k jeho zneužitiu, a tým aj k potláčaniu základných práv a slobôd a princípov demokracie.

Vyhláseniu núdzového stavu by teda mali predchádzať pokusy o vyriešenie situácie na báze dobrovoľnosti, či miernejších obmedzení práv a slobôd. Až keď takéto pokusy zlyhávajú, je možné dočasne pristúpiť k tak závažnému zásahu do ľudských práv a slobôd, aký so sebou prináša núdzový stav. Ak na druhej strane počas trvania núdzového stavu nedôjde k vyriešeniu situácie, potom z uvedeného vyplýva, že prijaté obmedzenia nie sú účinné, a pre vyriešenie situácie je potrebné prijať iné rozhodnutia, t. j. je nevyhnutné nájsť inú formu riešenia situácie. Takouto formou nemusí byť nevyhnutne právne riešenie, môže ísť o faktické riešenie situácie, napríklad namiesto obmedzovania základných práv a slobôd poskytnúť obyvateľstvu liek na ochorenie. Samozrejme, ak faktické riešenie nie je možné, sú tu ďalšie spôsoby riešenia situácie.

Platný právny poriadok Slovenskej republiky pozná aj proces prijímania ústavných zmien a ústavných zákonov, ktorými je možné dosiahnuť nové spôsoby obmedzenia základných práv a slobôd. Takýto postup je pritom legálny, nakoľko zákonodarná moc pochádza od ľudu, ktorý ju svojou voľbou zveril konkrétnym subjektom. Ak teda dôjde k obmedzeniu základných práv a slobôd legislatívnym procesom predpokladaným právnym poriadkom Slovenskej republiky, potom môžeme aj naďalej hovoriť o zachovaní demokratických princípov. Ak však dochádza k obmedzovaniu základných práv a slobôd protiústavnou formou, potom sú vlastne tieto základné práva a slobody potláčané, rovnako ako princípy demokracie, a dochádza k reálnemu ohrozeniu zachovania demokratického zriadenia štátu.

Uvedené si pravdepodobne uvedomili aj vrcholní predstavitelia štátu, keď zákonom č. 414/2020 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa ústavný zákon č. 227/2002 Z. z. o bezpečnosti štátu v čase vojny, vojnového stavu, výnimočného stavu a núdzového stavu v znení neskorších predpisov, došlo odo dňa 29.12.2020 k legislatívnemu doplneniu možnosti predĺžiť núdzový stav. Na základe uvedeného prijala Vláda Slovenskej republiky uznesením č. 807 zo dňa 29.12.2020 rozhodnutie o ďalšom predĺžení núdzového stavu, tentokrát o 40 dní, t. j. do 8.2.2021, následne uznesením č. 77 zo dňa 5.2.2021 rozhodnutie o ďalšom predĺžení núdzového stavu do 19.3.2021, dňa 17.3.2021 prijala Vláda Slovenskej republiky uznesením č. 160 zverejneným v Zbierke zákonov Slovenskej republiky dňa 19.3.2021 ďalšie rozhodnutie o predĺžení núdzového stavu o 40 dní, t. j. do 28.4.2021, následne prijala Vláda Slovenskej republiky uznesením č. 215 zo dňa 26.4.2021, uverejneným v Zbierke zákonov Slovenskej republiky pod č. 160/2021 Z. z., rozhodnutie o predĺžení núdzového stavu o ďalších 30 dní, t. j. do 28.5.2021, a následne prijala Vláda Slovenskej republiky uznesením č. 260 zo dňa 14.5.2021, uverejneným v Zbierke zákonov Slovenskej republiky pod č. 175/2021 Z. z., rozhodnutie o skončení núdzového stavu uplynutím dňa 14.5.2021.

K uvedenému možno uviesť asi len toľko, že ak bol núdzový stav vyhlásený protiprávne, resp. ak bol neskôr protiprávne predĺžený, nie je možné ho ďalej platne predlžovať ani po tom, čo došlo k zjavne účelovej zmene právnej úpravy. Rovnako, žiadna zmena právnej úpravy nemôže spätne zhojiť už

vzniknutý protiprávny stav. Aj takéto pokusy je nevyhnutné vnímať ako potláčanie princípov demokracie a ohrozenie zachovania demokratického zriadenia štátu. Okrem uvedeného, za účelom preskúmania existencie materiálnych predpokladov pre opakované predĺženie trvania núdzového stavu, voči uzneseniu Vlády Slovenskej republiky č. 160 zo 17.3.2021 k návrhu na opakované predĺženie času trvania núdzového stavu, podali dňa 22.3.2021 skupina poslancov Národnej rady Slovenskej republiky, a dňa 23.3.2021 generálny prokurátor, návrh podľa čl. 129 ods. 6 Ústavy Slovenskej republiky v spojení s ustanovením § 190 písm. e) zákona č. 314/2018 Z. z. na začatie konania o súlade napadnutého uznesenia, s Ústavou Slovenskej republiky, a s ústavným zákonom č. 227/2002 Z. z. o bezpečnosti štátu v čase vojny, vojnového stavu, výnimočného stavu a núdzového stavu, v platnom znení.

VI. Nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. PL. ÚS 2/2021-80 zo dňa 31.3.2021

Ústavný súd v konaní pod sp. zn. PL. ÚS 2/2021-80 zo dňa 31.3.2021 napriek uvedeným zjavným nedostatkom vyhláseného núdzového stavu a napriek absencii odôvodnenia jeho vyhlásenia, teda bez toho, aby bola preukázaná legitímnosť jeho vyhlásenia, ako aj napriek uvedenej ústavnoprávnej argumentácii o nemožnosti retroaktívnej aplikácie ústavných zmien rozhodol, že:

„Uznesenie vlády Slovenskej republiky č. 160 zo 17. marca 2021 k návrhu na opakované predĺženie času trvania núdzového stavu podľa čl. 5 ods. 2 ústavného zákona č. 227/2002 Z. z. o bezpečnosti štátu v čase vojny, vojnového stavu, výnimočného stavu a núdzového stavu v znení neskorších predpisov vyhláseného uznesením vlády Slovenskej republiky č. 587 z 30. septembra 2020 a na prijatie opatrení podľa čl. 5 ods. 4 ústavného zákona č. 227/2002 Z. z. o bezpečnosti štátu v čase vojny, vojnového stavu, výnimočného stavu a núdzového stavu v znení neskorších predpisov, uverejnené v Zbierke zákonov Slovenskej republiky pod č. 104/2021 Z. z., je v súlade s čl. 1 ods. 1, čl. 2 ods. 2, čl. 13, čl. 16 ods. 1 a čl. 23 ods. 1 a 3 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 5 ods. 2 a 3 ústavného zákona č. 227/2002 Z. z. o bezpečnosti štátu v čase vojny, vojnového stavu, výnimočného stavu a núdzového stavu v znení neskorších predpisov.“

Ústavný súd citovaným nálezom vyslovil, že núdzový stav vyhlásený a predĺžovaný Vládou Slovenskej republiky bol dňa 17.3.2021 predĺžený v súlade s Ústavou Slovenskej republiky, a teda že v súlade s Ústavou Slovenskej republiky sú aj všetky ďalšie predpisy majúce svoj základ v trvajúcom núdzovom stave. Máme za to, že podmienky na vyhlásenie núdzového stavu neboli a stále nie sú dané, a za daných okolností nemal byť núdzový stav ani vyhlásený, ani predĺžovaný.

Máme však za to, že nález Ústavného súdu sa vzťahuje iba na posúdenie správnosti formálneho postupu pri predĺžovaní núdzového stavu, pričom Ústavný súd sa v citovanom náleze nezaoberal skúmaním danosti podmienok pre predĺženie núdzového stavu z materiálneho hľadiska. K citovanému nálezu Ústavného súdu pripojili svoje odlišné stanoviská sudcovia Peter Straka, Miroslav Duriš a Jana Laššáková. Zo stanoviska sudcov Miroslav Duriš a Jana Laššáková vyberáme nasledujúce:

„Nemôžeme sa stotožniť so skutočnosťou, že na predĺženie núdzového stavu stačí len čisto zákonný „holý dôvod“ o existencii samotnej pandémie, a to bez ďalšieho relevantného posudzovania jeho nevyhnutnosti, primeranosti a dočasnosti. Uznesenie vlády dostatočným spôsobom podľa nášho názoru (v súlade so závermi Benátskej komisie a Európskeho parlamentu) otázky nevyhnutnosti, primeranosti a dočasnosti nerieši, pretože toto len na formálnej zákonnej báze využíva núdzové právne predpisy na presadzovanie obmedzení základných práv. Podľa nášho názoru vláda mala okrem (len) striktného predĺženia núdzového stavu dbať aj na zníženie potenciálneho negatívneho vplyvu na životy ľudí, pretože takéto vplyvy prijaté opatrenia nepopierateľne majú. Táto skutočnosť sa mala prejavovať aj v dôslednom posúdení vplyvu predĺženia núdzového stavu a na to vydaného preskúmaného uznesenia

vlády nielen v samotnom procese jeho prijímania vládou a rokovania o takom vážnom zásahu obmedzujúcom podstatným spôsobom ľudské práva, ale aj v jeho materiálnej rovine.

Väčšina pléna má síce v náleze ambíciu odôvodňovať, čo je to nevyhnutnosť, primeranosť a dočasnosť z hľadiska času, a vyslovuje aj určitú nespokojnosť s danou situáciou, ale jej závery práve vzhľadom na prezentované zistenia, pochybnosti či výhrady do výroku nálezu (vo vzťahu k jeho výsledku) premietnuté podľa nášho názoru neboli. Nadväzujúc na uvedené, je podľa nášho názoru vzhľadom na výrok nálezu a jeho obsah možné konštatovať, že ústavný súd v predmetnom náleze na princíp vzájomnej kontroly a vyváženia medzi zložkami moci v rozpore s cieľom, ktorý vyplýva z čl. 129 ods. 6 ústavy a § 189 a nasl. zákona o ústavnom súde, rezignoval. Napriek nášmu rešpektu voči nebezpečnej nákazlivej chorobe a jej následkom a súvisiacej nevyhnutnosti a zodpovednosti vlády riešiť pandemickú situáciu a jej dôsledky sa s väčšinovým názorom pléna ústavného súdu vyjadreným v jeho náleze nemôžeme stotožniť, pretože podľa nášho názoru preskúmané uznesenie vlády Slovenskej republiky nie je v súlade s čl. 1 ods. 1, čl. 2 ods. 2, čl. 13, čl. 16 ods. 1 a čl. 23 ods. 1 a 3 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 5 ods. 2 a 3 ústavného zákona č. 227/2002 Z. z. o bezpečnosti štátu v čase vojny, vojnového stavu, výnimočného stavu a núdzového stavu v znení neskorších predpisov.“

Zo stanoviska sudcu Peter Straka vyberáme nasledujúce:

*„Ak má ústavný súd podľa čl. 129 ods. 6 právomoc rozhodovať o súlade núdzového stavu s ústavou, nemôže mu postačovať len samotná existencia pandémie, ale musí sa rovnako dôsledne zaoberať aj posúdením otázky nevyhnutného rozsahu. Pandémia nemôže odôvodňovať znižovanie nárokov na kvalitu rozhodnutí. To musí platiť pre všetky orgány štátu vrátane vlády. (...) Považujem za potrebné hneď v úvode uviesť, že za týmto disentom nie je ani prinajmenšom snaha o oslabenie alebo relativizáciu akéhokoľvek snaženia v boji proti pandémie. Je to práve naopak. Paradoxne podľa môjho názoru aj zrušenie uznesenia vlády o predĺžení núdzového stavu by mohlo pomôcť zlepšiť situáciu a skvalitniť riešenia zavedené v praxi. Aj v prípade derogácie rozhodnutia totiž pripúšťam opätovné vyhlásenie núdzového stavu *constitutione artis*, čo je za situácie, keď vláda dokáže rokovať aj v rámci online platforiem, otázka minút, maximálne hodín. S chybami treba počítať aj pri tak vážnej veci, akou je pandémia. Vnímam napríklad gesto spolkovej kancelárky Angely Merkelovej, ktorá prísny veľkonočný lockdown v období od 1. do 5. apríla odvolala. Dôvodom bola okrem iného aj chýbajúca verejná diskusia. Aj napriek tomu, že išlo o opatrenia prijímané s dobrým úmyslom (zabrzdenie tretej vlny pandémie) označila ich prijatie za chybu a dodala: „Chyba sa musí ako chyba pomenovať, ale predovšetkým sa musí opraviť.“ A v rovnakom rámci vnímam aj nezrovnalosti, ktoré sa udiali, dejú, ale aj budú diať v Slovenskej republike v záujme čím skoršieho vyriešenia pandemického problému. Pokiaľ je možná rýchla reparácia, a vie tomu ponúknutím riešenia prispieť aj ústavný súd, musí k tomu pristúpiť.“*

Aj z citovaných odlišných stanovísk troch z dvanástich sudcov Ústavného súdu Slovenskej republiky, ktorí rozhodovali o návrhoch na začatie konania o súlade napadnutého uznesenia s Ústavou Slovenskej republiky a s ústavným zákonom č. 227/2002 Z. z. o bezpečnosti štátu v čase vojny, vojnového stavu, výnimočného stavu a núdzového stavu, v platnom znení, je možné usúdiť, že k predĺženiu núdzového stavu a k pokračovaniu v obmedzovaní základných práv a slobôd nedochádza legálnym spôsobom, ktorý predpokladá demokratické zriadenie štátu, ktorý je členom Európskej Únie. Pri tak markantnom zásahu do základných práv a slobôd, najmä v podobe zákazu vychádzania, neboli dodržané princípy proporcionality predmetných zásahov vo vzťahu k hroziacim rizikám, resp. dostačujúce vykonanie testu proporcionality nebolo preukázané. Aj samotní ústavní sudcovia poukazujú na skutočnosť, že núdzový stav a zasahovanie do základných práv a slobôd s ním spojené, nepredstavujú jedinú možné riešenie situácie. Slovenská republika by mala hľadať riešenie v zodpovedaní doposiaľ nezodpovedaných

biomedicínskych otázok, a svoje úsilie by mala zamerať na odhalenie príčiny ochorenia. Iba tak bude možné dosiahnuť víťazstvo nad ochorením prostredníctvom opatrení skutočne chrániacich zdravie a životy obyvateľstva.

Okrem vyššie uvedeného, citovaný nález Ústavného súdu Slovenskej republiky obsahuje zásadnú chybu v písaní, keď sa v ňom uvádza, že uznesenie vlády Slovenskej republiky č. 160 zo 17.3.2021 uverejnené v Zbierke zákonov Slovenskej republiky pod č. 104/2021 Z. z. je v súlade s čl. 1 ods. 1, čl. 2 ods. 2, čl. 13, čl. 16 ods. 1 a čl. 23 ods. 1 a 3 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 5 ods. 2 a 3 ústavného zákona č. 227/2002 Z. z. Ustanovenie čl. 5 ods. 3 ústavného zákona č. 227/2002 Z. z. totiž pojednáva o rozsahu, v akom je možné v čase núdzového stavu na nevyhnutný čas podľa závažnosti ohrozenia obmedziť základné práva a slobody a uložiť povinnosti na postihnutom alebo na bezprostredne ohrozenom území, okrem núdzového stavu vyhláseného z dôvodu ohrozenia života a zdravia osôb v príčinnej súvislosti so vznikom pandémie. Predmetný odsek sa teda nevzťahuje na situáciu, ktorú mal Ústavný súd Slovenskej republiky posudzovať, t. j. súlad obmedzovania základných práv a slobôd a ukladanie povinností na postihnutom alebo na bezprostredne ohrozenom území práve v čase núdzového stavu vyhláseného z dôvodu ohrozenia života a zdravia osôb v príčinnej súvislosti so vznikom pandémie. Vzhľadom na prísnu formalitu postupu pred Ústavným súdom Slovenskej republiky teda nemožno považovať citovaný nález za výrok, ktorým by Ústavný súd Slovenskej republiky vyslovil súlad napadnutého uznesenia, a teda súlad predĺženia núdzového stavu, s ustanovením čl. 5 ods. 4 ústavného zákona č. 227/2002 Z. z., ktorý pojednáva o možnosti v nevyhnutnom rozsahu a na nevyhnutný čas podľa závažnosti ohrozenia obmedziť základné práva a slobody a uložiť povinnosti na postihnutom alebo na bezprostredne ohrozenom území v čase núdzového stavu vyhláseného z dôvodu ohrozenia života a zdravia osôb v príčinnej súvislosti so vznikom pandémie. Citovaný nález Ústavného súdu Slovenskej republiky teda nepotvrdil súlad obmedzovania základných práv a slobôd a ukladania povinností na postihnutom alebo na bezprostredne ohrozenom území s Ústavou Slovenskej republiky.

VII. Trvalosť základných ľudských práv a slobôd

Základné ľudské práva a slobody (ako napríklad právo na život, ochranu zdravia, slobodu pohybu a pobytu, vzdelanie, prácu či podnikanie) nezanikajú prijatím protiprávnych predpisov, ktoré ich rušia či obmedzujú. Základné ľudské práva a slobody sú neodňateľné (nikoho nemožno týchto práv pozbaviť), nescudziteľné (nemožno ich previesť na iného), nepremlčateľné (nepodliehajú premlčaniu, a teda ich trvanie je počas života človeka časovo neobmedzené) a nezrušiteľné (existujú nezávisle od vôle zákonodarcu, ktorý ich uznáva, ale nemôže ich zrušiť).

Preto aj keď protiprávne predpisy obmedzujúce základné ľudské práva a slobody neboli doposiaľ zrušené orgánom, ktorý ich vydal, ani neboli pozbavené účinnosti Ústavným súdom Slovenskej republiky, nie je možné hľadiť na nich ako na platné a účinné. Rovnako ani Ústavný súd Slovenskej republiky nemôže svojimi rozhodnutiami vysloviť zánik základných ľudských práv a slobôd vzhľadom na medzinárodné záväzky Slovenskej republiky. Opačný výklad by úplne popieral nezrušiteľnosť základných práv a slobôd zakotvenú nie len v Ústave Slovenskej republiky, ale aj v ústavnom zákone č. 23/1991 Zb., ktorým sa uvádza Listina základných práv a slobôd, vo Všeobecnej deklarácii ľudských práv, v Európskom dohovore o ochrane ľudských práv a základných slobôd či v Charte základných práv Európskej únie.

V rámci hierarchie právnych predpisov sú pritom medzinárodné zmluvy a dohovory zaväzujúce Slovenskú republiku na úrovni Ústavy Slovenskej republiky a ústavných zákonov. Ide o právne predpisy najvyššej právnej sily, ktorých obsah nemožno meniť či rušiť zákonmi či právnymi predpismi nižšej právnej sily, dokonca ani ústavnými zákonmi. Vnútroštátnymi predpismi nie je možné rozširovať, ani

zužovať medzinárodné záväzky Slovenskej republiky. Samozrejme, uvedené nebráni prijatiu vnútroštátnej právnej úpravy rozširujúcej záväzky Slovenskej republiky, ktoré jej vyplývajú z medzinárodných zmlúv a dohovorov, na vnútroštátnej úrovni.

Ak by však zmenou vnútroštátnych právnych predpisov došlo k zásahu do existujúcich medzinárodných záväzkov Slovenskej republiky, znamenalo by to porušenie medzinárodných záväzkov Slovenskej republiky. Porušenie záväzkov vo vzťahu k dodržiavaniu základných ľudských práv a slobôd pritom zakladá zodpovednosť Slovenskej republiky voči jej obyvateľom za škodu, ktorú im týmto Slovenská republika spôsobí. V žiadnom prípade však tieto práva nemôžu zaniknúť či dočasne sa neaplikovať.

V zmysle článku 2 Dohovoru o ochrane ľudských práv a dôstojnosti človeka v súvislosti s aplikáciou biológie a medicíny – Dohovor o ľudských právach a biomedicíne, ktorý pre Slovenskú republiku nadobudol platnosť dňa 1.12.1999 v súlade s článkom 33 ods. 3. Dohovoru (ďalej len „Dohovor“): „*Zájmy a blaho človeka budú mať prednosť pred výhradným záujmom vedy a spoločnosti.*“

Z citovaného vyplýva, že záujmy jednotlivca sa nikdy nesmú podrobovať tzv. verejnému záujmu. Samozrejme zároveň platí, že právo jednotlivca končí tam, kde sa začína právo iného. Inak povedané, výkonom svojich práv človek nesmie zasahovať do práv druhých a naopak, druhí nesmú zasahovať do práv človeka, ani pod zámienkou ochrany vlastných práv, ani pod zámienkou ochrany spoločnosti.

Uvedené platí pre všetky oblasti života, vrátane oblasti zdravia, čomu svedčí aj článok 5 Dohovoru, v zmysle ktorého: „*Zásah v oblasti zdravia sa môže vykonať iba vtedy, ak osoba, ktorej sa týka, bola informovaná a so zásahom vyjadrila súhlas. Pred zákrokom musí byť osoba primerane informovaná o jeho účele a povahe, ako aj o následkoch a rizikách zákroku. Príslušná osoba môže svoj súhlas kedykoľvek slobodne zrušiť.*“

Bez informovaného súhlasu teda nie je možné obyvateľstvo hromadne nútiť absolvovať test na ochorenie COVID-19, nosiť prekrytie horných dýchacích ciest, dodržiavať karanténu, či obyvateľstvu inak hromadne obmedzovať slobodu pohybu a pobytu. Samozrejme, všetky uvedené obmedzenia je možné ukladať jednotlivo osobám, u ktorých na takéto obmedzenia vznikol dôvod, t. j. došlo k ich nákaze, alebo prejavujú symptómy nakazenia a pod. Osobu nevykazujúcu symptómy nakazenia nie je možné nútiť absolvovať test na ochorenie COVID-19 či nosiť prekrytie horných dýchacích ciest. Osobu nenakazenú nemožno nútiť absolvovať karanténu či inak obmedzovať jej slobodu pohybu a pobytu. Všeobecnú povinnosť vakcinácie môže Slovenská republika určiť iba zákonom.

Fyzikálne vlastnosti rúšok a respirátorov ich predurčujú na ochranu pred šírením častíc väčších rozmerov, než sú rozmery vírusov, preto ani rúška, ani respirátory nedokážu vplývať na šírenie vírusov. Rúška, ani respirátory pritom nie sú určené na trvalé prekrytie horných dýchacích ciest a majú slúžiť iba na krátkodobé prekrytie horných dýchacích ciest. Dlhodobé prekrytie horných dýchacích ciest rúškom či respirátorom môže preukázateľne zhoršiť kvalitu života osoby, ktorá takéto prekrytie horných dýchacích ciest dlhodobo nosí. K uvedenému už v súčasnosti existuje množstvo verejne dostupných vedeckých štúdií. Preto považujeme určenie všeobecnej povinnosti nosenia prekrytia horných dýchacích ciest v interiéri aj exteriéri za zásah do jeho základného ľudského práva na život a zdravie.

Dňa 22.12.2020 prijala Veľká komora Ústavného súdu Bosny a Hercegoviny rozhodnutie sp. zn. AP-3683/20, v zmysle ktorého: „*Ústavný súd dospel k záveru, že zásah do základných ľudských práv a slobôd zaručených ústavou Bosny a Hercegoviny a Európskym dohovorom o ochrane ľudských práv a základných slobôd predstavuje porušenie uvedených ľudských práv a slobôd. Konkrétne v danom prípade išlo o zásah do práva na súkromný život a práva na voľný pohyb prostredníctvom príkazov vydaných úzkymi segmentmi výkonného orgánu, ktoré sa týkali povinného nosenia ochranných masiek a obmedzenia pohybu. Tieto príkazy boli v danom prípade vydané krízovými štábmi ministerstiev*

zdravotníctva. V tejto situácii sa najvyššie zákonodarné a výkonné orgány aktívne nezúčastnili na prijatí a preskúmaní nariadených opatrení.“

VIII. Formálne nedostatky aktov obmedzujúcich základné práva a slobody

Čl. 5 ods. 3 písm. g) ústavného zákona č. 227/2002 Z. z. uvádza: „V čase núdzového stavu možno v nevyhnutnom rozsahu a na nevyhnutný čas podľa závažnosti ohrozenia obmedziť základné práva a slobody a uložiť povinnosti na postihnutom alebo na bezprostredne ohrozenom území, a to najviac v tomto rozsahu: (...) g) obmedziť slobodu pohybu a pobytu zákazom vychádzania v určenom čase a zákazom vstupu na postihnuté alebo bezprostredne ohrozené územie.“ Uznesenia Vlády Slovenskej republiky určujúce všeobecný a celoplošný zákaz vychádzania obmedzujú osobnú slobodu osobám, ktoré sa na „testovaní“ nezúčastnia, zakazujú vstup do priestorov škôl, zamestnávateľa, nemocníc či iných interiérov bez preukázania sa negatívnym výsledkom testu na ochorenie COVID-19, zakazujú vstup do interiérov bez prekrytia horných dýchacích ciest, resp. nariaďujú všeobecný zákaz vychádzania aj do exteriérov bez prekrytia horných dýchacích ciest, úplne zatvárajú niektoré druhy prevádzok, iným povoľujú fungovať iba v obmedzenom režime, a pod.

V súčasnosti je v Slovenskej republike, v zmysle ustanovenia čl. 51 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, možné obmedziť základné práva a slobody iba na základe ústavného zákona, pričom doposiaľ jediným ústavným zákonom upravujúcim podmienky obmedzenia základných práv a slobôd je ústavný zákon č. 227/2002 Z. z.¹ V čl. 5 ods. 3 ústavného zákona č. 227/2002 Z. z. ústavodarca jasne menuje spôsoby, akými je možné v čase núdzového stavu v nevyhnutnom rozsahu a na nevyhnutný čas podľa závažnosti ohrozenia obmedziť základné práva a slobody a uložiť povinnosti na postihnutom alebo na bezprostredne ohrozenom území, pričom ani jeden z tam uvedených spôsobov neumožňuje prikázať obyvateľstvu účasť na testovaní, resp. ich neúčasť na takomto testovaní akokoľvek sankcionovať, ani neumožňuje prikázať obyvateľstvu nosiť prekrytie horných dýchacích ciest, resp. nenosenie takéhoto prekrytia akokoľvek sankcionovať, ani neumožňuje zatvoriť niektoré druhy prevádzok, či obmedziť ich činnosť. Inak povedané, v súčasnosti nie je legálne možné platne obmedziť slobodu pohybu a pobytu zákazom vychádzania udeleným osobám, ktoré sa nezúčastnia celoplošného testovania či ktoré nenosia prekrytie horných dýchacích ciest. Preto ani nie je možné spájať akékoľvek sankcie s nepreukázaním sa negatívnym výsledkom testu na COVID-19 či nenosením prekrytia horných dýchacích ciest. Rovnako v súčasnosti nie je legálne možné platne obmedziť slobodu podnikania príkazom zatvoriť prevádzku či obmedziť jej činnosť, a preto ani nie je možné spájať akékoľvek sankcie s porušením takejto povinnosti.

Rozhodnutia Vlády Slovenskej republiky či iných orgánov verejnej moci (ako aj ich normatívne právne akty) prijaté počas núdzového stavu, ktoré obmedzujú základné práva a slobody spôsobom, ktorý je v rozpore s ústavnoprávnymi predpismi, sú teda neúčinné, nevykonateľné a nesankcionovateľné v časti, ktorou by sa snažili obmedziť základné práva a slobody iným spôsobom, než umožňuje ústava, či ústavné zákony. Okrem absencie možnosti obmedziť základné práva a slobody vyššie uvedeným spôsobom je ďalším nedostatkom aktov obmedzujúcich základné práva a slobody aj skutočnosť, že ich vydal nekompetentný orgán. Ako uviedol aj generálny prokurátor v bode 57 svojho návrhu zo dňa 18.3.2021 na začatie konania o súlade právnych predpisov a pozastavenie účinnosti napadnutých ustanovení zákona č. 355/2007 Z. z. podľa čl. 129 ods. 1 písm. a) a ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, Ústava zveruje právo určiť medze základných práv a slobôd (z dôvodu zachovania povahy ústavnosti týchto práv a slobôd) len zákonodarnému zboru.

¹ DRGONEC, J. Ústava Slovenskej republiky. Komentár. 3. vydanie Šamorín: Heuréka, 2012, 874 s.

O obmedzovaní základných práv a slobôd teda nie je oprávnená rozhodovať Vláda Slovenskej republiky, nakoľko vo vzťahu k obmedzovaniu základných práv a slobôd ústavný zákon č. 227/2002 Z. z. výslovne nesplnomocňuje Vládu Slovenskej republiky, ale naopak mlčí, keďže neuvádza orgán štátnej správy, ktorý má rozhodovať o obmedzení základných práv a slobôd. Ak pritom v právnom predpise nie je uvedený orgán štátnej správy, ktorý je splnomocnený na vydanie právneho aktu, bude týmto orgánom vždy Národná rada Slovenskej republiky, ktorá má v zmysle Ústavy Slovenskej republiky všeobecný mandát na vydávanie právnych predpisov.

Bez ohľadu na absenciu splnomocnenia Vlády Slovenskej republiky, ako aj bez ohľadu na citované rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky, závery Benátskej komisie v jej predbežnej správe o opatreniach prijatých v členských štátoch európskej únie v dôsledku krízy COVID-19 a ich vplyv na demokraciu, právny štát a základné práva, ako aj závery Benátskej komisie v súhrne stanoviska jej správ k núdzovému stavu, smerovali ku konštatovaniu, že exekutíva, teda ani Vláda Slovenskej republiky, nie je oprávnená rozhodovať o obmedzovaní základných práv a slobôd obyvateľstva. Toto oprávnenie patrí výlučne zákonodarnému orgánu, teda Národnej rade Slovenskej republiky, ktorá je jediným štátnym orgánom oprávneným rozhodovať o obmedzovaní základných práv a slobôd obyvateľstva, a to formou ich zákonných obmedzení.

Druhým dychom Benátska komisia dodala, že ak už dochádza, hoci aj protiprávne, k obmedzovaniu základných práv a slobôd obyvateľstva exekutívou, potom uvedené nemôže predstavovať prekážku pre súdne preskúmanie takýchto postupov exekutívy. V zmysle záverov Benátskej komisie teda ani súdy Slovenskej republiky nemôžu byť vylúčené zo súdneho preskúmavania uznesení Vlády Slovenskej republiky obmedzujúcich slobodu pohybu a pobytu obyvateľstva v súvislosti s ochorením COVID-19. Najpodstatnejším záverom Benátskej komisie však bolo, že akékoľvek obmedzovanie základných práv a slobôd obyvateľstva v súvislosti s ochorením COVID-19 sa môže diať iba za prísneho dodržiavania princípov legality, legitimacy a proporcionality takýchto zásahov. V opačnom prípade takýmito zásahmi dochádza k porušovaniu Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

IX. Absencia materiálnych dôvodov pre obmedzovanie základných práv a slobôd

Bez platného trvania núdzového stavu sú predpisy obmedzujúce základné práva a slobody prijímané protiprávne, a sú teda neúčinné, a tým aj nevykonateľné, preto ich nerešpektovanie nemôže byť ani platne sankcionovateľné. Materiálne dôvody pre trvanie aktuálneho núdzového stavu, a pre obmedzovanie základných práv a slobôd s tým súvisiace, sú pritom rovnaké, a to, že došlo, alebo že bezprostredne hrozí, že dôjde k ohrozeniu života a zdravia osôb, pričom situáciu nie je možné vyriešiť miernejším spôsobom. K predmetným materiálnym dôvodom sa následne logicky pridávajú ďalšie materiálne dôvody preukazujúce dôvodnosť obmedzenia konkrétnych základných práv a slobôd počas trvania núdzového stavu. Pokiaľ teda neexistuje reálna hrozba ohrozenia života a zdravia osôb v súvislosti s ochorením COVID-19, nie sú dané ani dôvody pre trvanie aktuálneho núdzového stavu, ako ani pre obmedzovanie základných práv a slobôd s tým súvisiace.

Kompetentné orgány štátnej správy ku dnešnému dňu nepoznajú skutočný stav situácie v Slovenskej republike v súvislosti s pandémiou ochorenia COVID-19. Svedčí o tom fakt, že všetky štatistiky Slovenskej republiky ohľadom predmetného ochorenia sú vypracovávané na základe výsledkov testovania populácie RT-PCR testami, pričom kompetentné orgány štátnej správy nemajú informácie o parametroch uvedených testov. Existuje pritom množstvo odborných štúdií, ktoré upozorňujú na nevhodnosť RT-PCR testov a antigénových testov na zisťovanie prítomnosti ochorenia COVID-19 u testovaného a potenciálnej možnosti prenosu tohto ochorenia na ďalšie osoby prostredníctvom testovaného. O nevhodnosti PCR testov na zisťovanie prítomnosti ochorenia COVID-19 u testovaného

a potenciálnej možnosti prenosu tohto ochorenia na ďalšie osoby prostredníctvom testovaného rozhodol aj Viedenský správny súd, ktorý dňa 24.3.2021 prijal rozhodnutie sp. zn. VGW-103/048/3227/2021-2, v ktorom súd okrem iného uvádza, že PCR testy vôbec nie sú vhodné na diagnostiku ochorenia COVID-19 a na stanovenie infekčnosti testovaného. V odôvodnení rozsudku súd na základe vedeckých štúdií uviedol, že dôvody zákazu vychádzania uvádzaného viedenskou políciou stoja na nesprávnom základe. Súd taktiež spochybňuje kritériá a definície používané na určenie počtu nakazených na koronavírus.

Ak teda kompetentné orgány štátnej správy pri posudzovaní existencie hrozby ohrozenia života a zdravia osôb v súvislosti s ochorením COVID-19 vychádzajú zo štatistík vypracovaných na základe výsledkov testovania populácie nevhodnými testami, potom tieto výsledky testovania populácie, a z nich vychádzajúce štatistiky, nie sú vhodnými podkladmi pre rozhodovanie kompetentných orgánov štátnej správy vo vzťahu k vyhlasovaniu či predlžovaniu núdzového stavu, a teda ani vo vzťahu k prijímaniu rozhodnutí obmedzujúcich základné práva a slobody, nakoľko tieto výsledky testovania populácie, a z nich vychádzajúce štatistiky, neodzrkadľujú reálny stav situácie ochorenia COVID-19 v Slovenskej republike.

Rovnaký postoj zaujal aj odvolací súd v Lisabone, ktorého zhrnutie Rozsudku pripravené sudcom spravodajcom uvádzame nižšie:

„I. ARS (regionálny úrad zdravotníctva) sa nemôže pre nedostatok legitimacy, resp. pre nedostatok záujmu konať vo veci, odvolať proti rozhodnutiu súdu (vo veci návrhu osôb, ktoré v zmysle článku 220 písm. c) a d) Trestného zákona, žiadali, aby bolo rozhodnutie o obmedzení ich osobnej slobody právoplatne potvrdené súdom), ktorým súd nariadil okamžité prepustenie (z karantény) štyroch osôb (navrhovateľov) z dôvodu nezákonného obmedzovania ich osobnej slobody, pretože sú nositeľmi vírusu SARS-CoV-2 (A...), a pretože sú v zmysle rozhodnutia orgánov zdravotníctva pod aktívnym lekárskeym dohľadom z dôvodu existencie vysokého rizika, že by iné osoby vystavili nebezpečenstvu nákazy týmto vírusom (B..., C.... a D... ..).

II. Predložená žiadosť ARS by bola tiež zjavne nedôvodná, pretože:

A. Lekársky predpis a lekárska diagnóza sú lekárske úkony, na výlučnú zodpovednosť lekára, registrované v Lekárskom poriadku (bod 5.9 nariadenia č. 698/2019). Lekársky predpis pomocných diagnostických metód (ako je to v prípade testov na detekciu vírusovej infekcie), ako aj diagnostika existencie choroby vo vzťahu ku každému človeku, sú teda záležitosťou, ktorú nemožno vykonať zákonom, rezolúciou, vyhláškou, nariadením alebo iným normatívnym spôsobom, pretože ide o úkony, ktoré náš právny systém vyhradzuje do výlučnej kompetencie lekára, ktorý by sa samozrejme vždy mal pri poskytovaní poradenstva svojmu pacientovi snažiť získať jeho informovaný súhlas (prvý zo šiestich článkov Všeobecnej deklarácie o bioetike a ľudských právach).

B. V prípade, že sa to týka aj tohto prípadu, nič nenasvedčuje tomu, že by túto diagnózu skutočne vykonal odborník kvalifikovaný podľa zákona, ktorý konal v súlade s osvedčenými lekárskeymi postupmi. Zo skutočností považovaných za nesporné vyplýva, že nikoho zo žalobcov ani len nenavštívil lekár, čo je zjavne nevysvetliteľné, vzhľadom na údajnú závažnosť infekcie.

C. Jediným prvkom, ktorý sa v tejto súvislosti vynára v preukázaných skutočnostiach, je vykonávanie testov RT-PCR, z ktorých jeden priniesol pozitívny výsledok vo vzťahu k jednému zo žalobcov.

D. Vzhľadom na súčasné vedecké dôkazy však nie je tento test sám osebe schopný určiť bez akýchkoľvek pochybností, že ním detegovaná pozitivita zodpovedá reálnemu infikovaniu človeka vírusom SARS-CoV-2, a to z niekoľkých dôvodov, z ktorých zdôrazňujeme dva (ku ktorým sa pridáva otázka zlatého štandardu, ktorým sa vzhľadom na jeho špecifickosť nebudeme ani zaoberať), konkrétne, že táto

spolahlivosť závisí od počtu cyklov, ktoré tvoria test, a že táto spolahlivosť závisí od množstva prítomnej vírusovej záťaže.

III. Akákoľvek diagnóza alebo akýkoľvek úkon zdravotnej starostlivosti (ako je to v prípade určenia existencie vírusovej infekcie a existencie vysokého rizika jej vystaveniu, ktoré sú zahrnuté v týchto konceptoch), vykonaný bez predchádzajúceho lekárskeho pozorovania pacientov a bez prítomnosti lekára, ktorý je členom OM (ktorý pristúpil k hodnoteniu prejavov a príznakov pacienta, ako aj k vyhodnoteniu testov, ktoré považoval za vhodné na ich použitie pre určenie stavu pacienta), porušuje bod 5.9 nariadenia č. 698/2019, ako aj ustanovenia článku 97 Štatútu s názvom Lekársky poriadok, a zakladá tým zodpovednosť za spáchanie trestného činu privlastnenia si funkcií v zmysle paragrafu 358 písm. b) Trestného zákona.

IV. Bez ohľadu na osobu alebo subjekt, ktorý vydá príkaz, ktorého obsah vedie k pozbaveniu fyzickej, pohybovej, alebo inej slobody (bez ohľadu na to, akú nomenklatúru tento príkaz predpokladá: uväznenie, izolácia, karanténa, profylaktická ochrana, zdravotný dohľad, atď.), a ktorý je v rozpore s ustanoveniami zákona, konkrétne s ustanoveniami článku 27 CRP, takýto príkaz bude posúdený ako nezákonné zadržanie, pretože takýto príkaz bol jednak nariadený nekompetentným subjektom, a po ďalšie, jeho vydanie bolo motivované skutočnosťou, pre ktorú to zákon neumožňuje.“

Z citovaného rozsudku odvolacieho súdu v Lisabone vyplýva, že lisabonský odvolací súd sa stotožnil s názorom, v zmysle ktorého testovanie nemožno nariadiť žiadnym normatívnym spôsobom, pretože ide o úkon, ktorý je vo výlučnej kompetencii lekára. Iba lekár je tým subjektom, ktorý je oprávnený vydať lekársky predpis či vykonať lekársku diagnózu, nakoľko ide o lekárske úkony, ktorých vykonávanie je nie len vo výlučnej kompetencii lekára, ale ktorých vykonávanie je aj na jeho výlučnú zodpovednosť, pričom lekár by sa samozrejme vždy mal pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti svojmu pacientovi snažiť získať informovaný súhlas pacienta.

Lekársky predpis na vykonanie pomocných diagnostických metód, akou je napríklad aj vykonanie testu na detekciu ochorenia COVID-19 (nariadenie vykonania testu), ako aj samotná diagnostika existencie ochorenia COVID-19 vo vzťahu ku každému človeku (vykonanie testu), sú teda vo výlučnej kompetencii lekárov a zdravotníckych pracovníkov, pričom nariadenie, ako aj vykonanie takéhoto testu, je výlučne na ich zodpovednosti. V prípade celoplošného testovania nariadeného Vládou Slovenskej republiky bolo predmetné testovanie vykonávané bez predchádzajúceho pozorovania, či aspoň vzhľadnutia človeka prístupujúceho k testu, testovanie na mnohých odborných miestach (miestach odberu biologického materiálu) nebolo vykonávané zdravotníckym personálom, pričom na mnohých miestach nebola zabezpečená ani len prítomnosť zdravotníckeho personálu aspoň vo forme dozoru, a súčasne, predmetný odber biologického materiálu bol vykonávaný bez informovaného súhlasu pacienta. Akýkoľvek úkon zdravotnej starostlivosti vykonaný bez predchádzajúceho pozorovania pacienta a bez prítomnosti zdravotníckeho personálu je pritom nutné vnímať ako úkon non lege artis.

Nehovoriac o zvolenej metóde testovania (výter z nosohltanu), ktorá si vyžaduje zložitejší úkon než iné metódy testovania (odber krvi pichnutím do prsta), a teda aj väčšiu odbornosť personálu vykonávajúceho odber, a s tým spojenú vyššiu mieru zodpovednosti personálu vykonávajúceho odber, pričom pri zvolenej metóde odberu zároveň existuje väčšie riziko vzniku vedľajších následkov spojených s úkonom odberu, než pri iných metódach testovania, keďže pri vykonávaní výteru z nosohltanu môže dôjsť jednak k zaneseniu infekcie k citlivým membránam ľudského organizmu, a teda k ohrozeniu života testovaného, ako aj k fyzickému poškodeniu ľudského organizmu, najmä vo vzťahu k testovaným, u ktorých v minulosti došlo k chirurgickému zásahu do oblasti nosohltanu, o čom samozrejme nemôže byť personál vykonávajúci odber informovaný bez predchádzajúceho oboznámenia sa s anamnézou testovaného.

Hromadné testovanie obyvateľstva je vykonávané antigénovými testami, ktoré obstaral štát. Ku dnešnému dňu sú to tieto testy: STANDARD Q COVID-19 Ag (SD Biosensor), Súprava na rýchlostest Panbio COVID-19 Ag (Abbott) a Biocredit COVID-19 Ag (RapiGen) (zdroj: https://www.sukl.sk/hlavna-stranka/slovenska-verzia/media/tlacove-spravy/antigenove-testy-na-plosne-testovanie?page_id=5457). V príbalovom letáku testu STANDARD Q COVID-19 Ag (SD Biosensor) sa v časti POUŽITIE uvádza nasledovne: „*Súprava STANDARD Q COVID-19 Ag Test je rýchlym chromatografickým imunostanovením pre kvalitatívnu detekciu špecifických antigénov SARS – CoV-2 prítomných vo vzorkách výteru z ľudského nosohltanu. Tento test je určený iba pre zdravotníckych pracovníkov v klinických zariadeniach a na odberných miestach a používa sa so zámerom včasnej diagnostiky infekcie SARS – CoV – 2 u pacientov s klinickými symptómami infekcie SARS-CoV-2.*“

Tzv. skriningové vyšetrenie musí spĺňať nasledujúce kritériá: 1. jednoduchosť (nesmie byť zaťažujúci pre pacienta), 2. rýchlosť (výsledok v krátkom čase), 3. presnosť (výsledok musí podávať jednoznačné informácie o sledovanom parametri). Žiaľ, tieto kritériá, okrem rýchlosti, Ag testy v súčasnosti používané na území Slovenskej republiky vôbec nespĺňajú a navyše, nie sú určené primárne na diagnostiku bezpríznakových osôb, ale na diferenciálnu diagnostiku osôb s príznakmi ochorenia dýchacích ciest. Použitie vyšetrovacej metodiky mimo indikačného spektra, zodpovedá postupu non lege artis (každý postup non lege artis je a má byť v dnešnej dobe v každej právnej spoločnosti patrične sankcionovaný).

Čo sa týka samotného odberu biologického materiálu pri danom vyšetrení, výrobca udáva, že má byť získaný výterom z nosohltanu (nazofaryngu). Platia tu dlhodobo zaužívané medicínske postupy, ako sa má daný odber realizovať. Ako uvádza zdroj laboratórnych postupov napr. v rámci Nemocnice s poliklinikou Brezno: „*Výter z nazofaryngu- Sterilný vatový tampón na drôte Koniec tampónu na drôte po vytiahnutí zo skúmavky zahňeme v dĺžke 2-4 cm do 90-110° uhla. Po stlačení jazyka tampón zavedieme za zadný okraj mäkkého podnebia. Tampón otočíme nahor a vejárovitým pohybom otrieme sliznicu v klenbe nazofaryngu. Po vytiahnutí tampón opatrne zasunieme do skúmavky.*“ Postup, ktorý je v dnešnej dobe COVID testovania zavedený, rozhodne nezodpovedá danému postupu, čím v rozhodujúcej miere zaťažuje vyšetrovanú osobu, zvyšuje riziko poranenia sliznice nosovej dutiny, veľa krát sprevádzané následným aj závažným krvácaním, čo je medicínsky charakterizované ako iatrogénne poškodenie (spôsobené zdravotníckym pracovníkom), navyše ak sa jedná o vyšetrenie, ktoré okrem nevhodne zvoleného spôsobu odberu, nemá požadovanú diagnostickú hodnotu a zodpovedá znovu postupu non lege artis a žiaľ s prítomnými známkami poškodzovania pacienta, čo je v dobe modernej medicíny dôvodom na vyvodenie trestnoprávných dôsledkov.

Z citovaného rozsudku odvolacieho súdu v Lisabone taktiež vyplýva, že súčasné vedecké dôkazy nedokážu potvrdiť, že RT-PCR test sám osebe deteguje bez akýchkoľvek pochybností prítomnosť vírusu SARS-CoV-2 u testovaného, a to z viacerých dôvodov, z ktorých lisabonský odvolací súd zdôraznil nasledujúce: 1) spoľahlivosť RT-PCR testov závisí od počtu cyklov, ktoré tvoria test, a 2) spoľahlivosť RT-PCR testov závisí od množstva prítomnej vírusovej záťaže u testovaného. Lisabonský odvolací súd v citovanom rozsudku taktiež vyslovil, že pozbavenie fyzickej, pohybovej, alebo inej slobody (bez ohľadu na to, akú nomenklatúru tento príkaz predpokladá: uväznenie, izolácia, karanténa, profylaktická ochrana, zdravotný dohľad, atď.), na základe skutočnosti, ktorá nie je vyslovene predpokladaná všeobecne záväznými právnymi predpismi, je nutné posúdiť ako nezákonné zadržanie, a to bez ohľadu na subjekt, ktorý svojím rozhodnutím takýmto spôsobom obmedzil osobnú slobodu človeka, nakoľko takéto rozhodnutie je za daných okolností vydané nekompetentným subjektom a bez právneho základu.

X. Iné obmedzenia a príkazy

V zmysle článku 123 Ústavy Slovenskej republiky: „*Ministerstvá a iné orgány štátnej správy na základe zákonov a v ich medziach môžu vydávať všeobecne záväzné právne predpisy, ak sú na to splnomocnené zákonom. Tieto všeobecne záväzné právne predpisy sa vyhlasujú spôsobom, ktorý ustanoví zákon.*“

V zmysle ustanovenia § 8 zákona č. 42/1994 Z. z.: „*Vláda vyhlasuje a odvoláva mimoriadnu situáciu pre ohrozené územie alebo pre územie, kde vznikla mimoriadna udalosť uvedená v § 3 ods. 2, ak rozsah ohrozeného alebo postihnutého územia presiahne územný obvod kraja.*“

V zmysle ustanovenia § 3b zákona č. 42/1994 Z. z.: „*(1) Mimoriadna situácia sa vyhlasuje a odvoláva prostredníctvom hromadných informačných prostriedkov. (2) Po vyhlásení mimoriadnej situácie sa vykonávajú tieto úlohy a opatrenia: a) záchranné, práce silami a prostriedkami z celého územia, na ktorom bola vyhlásená mimoriadna situácia, b) evakuácia, c) núdzové zásobovanie a núdzové ubytovanie alebo d) použitie základných zložiek integrovaného záchranného systému a ostatných zložiek integrovaného záchranného systému. (3) Príslušný orgán, ktorý vyhlásil mimoriadnu situáciu, je povinný bezodkladne odvolať mimoriadnu situáciu po vykonaní úloh a opatrení podľa odseku 2. (4) Ak bol vyhlásený núdzový stav alebo výnimočný stav, mimoriadna situácia sa z tých istých dôvodov a na tom istom území nevyhlasuje.*“ Vo vzťahu k núdzovému stavu a výnimočnému stavu citované ustanovenie § 3b ods. 4 zákona č. 42/1994 Z. z. odkazuje na ústavný zákon č. 227/2002 Z. z. o bezpečnosti štátu v čase vojny, vojnového stavu, výnimočného stavu a núdzového stavu, v platnom znení.

V zmysle ustanovenia § 3 ods. 1 a 2 zákona č. 42/1994 Z. z.: „*(1) Na účely tohto zákona sa mimoriadnou situáciou rozumie obdobie ohrozenia alebo obdobie pôsobenia následkov mimoriadnej udalosti na život, zdravie alebo majetok, ktorá je vyhlásená podľa tohto zákona; počas nej sa vykonávajú opatrenia na záchranu života, zdravia alebo majetku, na znižovanie rizík ohrozenia alebo činnosti nevyhnutné na zamedzenie šírenia a pôsobenia následkov mimoriadnej udalosti. (2) Na účely tohto zákona sa mimoriadnou udalosťou rozumie živelná pohroma, havária, katastrofa, ohrozenie verejného zdravia II. stupňa alebo teroristický útok (...).*“

V zmysle ustanovenia § 48 ods. 2 písm. a) zákona č. 355/2007 Z. z.: „*Ohrozenie verejného zdravia II. stupňa nastáva, ak je potrebné prijať opatrenia podľa osobitného predpisu pri a) výskyte prenosného ochorenia, podozrení na prenosné ochorenie alebo podozrení na úmrtie na prenosné ochorenie nad predpokladanú úroveň (...).*“ Osobitným predpisom sa pritom majú na mysli ustanovenia § 6 až 9 zákona č. 42/1994 Z. z., pričom v zmysle ustanovenia § 6 ods. 1 písm. e) zákona č. 42/1994 Z. z.: „*Civilná ochrana (§ 2) zahŕňa najmä tieto úlohy a opatrenia (...) e) vykonávanie protiradiačných, protichemických a protibiologických opatrení (...).*“ a v zmysle ustanovenia § 9 ods. 1 zákona č. 42/1994 Z. z.: „*Ministerstvá, ostatné ústredné orgány štátnej správy a iné ústredné štátne orgány plnia úlohy civilnej ochrany a vykonávajú ich kontrolu v rozsahu svojej pôsobnosti (...).*“

V zmysle ustanovenia § 5 ods. 4 písm. h) zákona č. 355/2007 Z. z.: „*Úrad verejného zdravotníctva (...) vykonáva v prvom stupni štátnu správu vo veciach, ktoré presahujú hranice územného obvodu regionálneho úradu verejného zdravotníctva a vo veciach, o ktorých podľa tohto zákona rozhoduje výlučne úrad verejného zdravotníctva (...).*“

V zmysle ustanovenia § 48 ods. 5 písm. e) zákona č. 355/2007 Z. z.: „*Pri ohrození verejného zdravia II. stupňa úrad verejného zdravotníctva alebo regionálny úrad verejného zdravotníctva podáva orgánom príslušným na úseku civilnej ochrany obyvateľstva návrh na vyhlásenie mimoriadnej situácie*

a návrh na (...) e) režimové opatrenia pre obyvateľov ohrozenej alebo zasiahnutej oblasti a na ich odvolanie (...).“

Ako z uvedeného vyplýva, Úrad verejného zdravotníctva Slovenskej republiky pri ohrození verejného zdravia II. stupňa podáva návrhy na režimové opatrenia, nie je však oprávnený ich sám prijímať. Vydávaním opatrení pri ohrození verejného zdravia v čase vyhláseného a neskôr predĺženého núdzového stavu bol podľa nášho názoru Úradom verejného zdravotníctva Slovenskej republiky porušený zákon. Porušenie zákona súvisí predovšetkým s nedostatkom vecnej pôsobnosti úradu verejného zdravotníctva na vydávanie opatrení po vyhlásení mimoriadnej situácie a po vyhlásení núdzového stavu, ako aj s právnou formou týchto opatrení.

Úrad verejného zdravotníctva nepatrí medzi ústredné orgány štátnej správy, ani medzi ostatné ústredné orgány štátnej správy či iné ústredné štátne orgány v zmysle § 21 zákona č. 575/2001 Z. z. o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy, v znení neskorších predpisov a v zmysle ustanovenia § 9 ods. 1 zákona č. 42/1994 Z. z. Úrad verejného zdravotníctva je zriadený zákonom č. 355/2007 Z. z., pričom ide o rozpočtovú organizáciu štátu s pôsobnosťou pre územie Slovenskej republiky so sídlom v Bratislave, ktorá je zapojená finančnými vzťahmi na rozpočet ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky. Úrad verejného zdravotníctva riadi a za jeho činnosť zodpovedá hlavný hygienik Slovenskej republiky, ktorého vymenúva a odvoláva na návrh ministra zdravotníctva Slovenskej republiky vedúci služobného úradu ministerstva (§ 5 zákona č. 355/2007 Z. z.). Vecná pôsobnosť úradu verejného zdravotníctva je vymedzená v ustanoveniach § 5 ods. 4 a § 10 a 11 zákona č. 355/2007 Z. z., pritom zahŕňa množstvo právnych vzťahov, ktorých podstatou je najmä existencia rôznych typov ohrození verejného zdravia a situácií spôsobujúcich potenciálne ohrozenie prenosnými ochoreniami.

Celosvetové šírenie vírusu coronavirus 2 - skratka SARS-CoV-2 (ochorenie COVID-19) nesporne ohrozuje zdravie ľudí, a teda možno z právneho hľadiska hovoriť o ohrození verejného zdravia. Pojem "ohrozenie verejného zdravia" je uvedený v ustanovení § 48 zákona č. 355/2007 Z. z., ktoré rozlišuje ohrozenie verejného zdravia a ohrozenie verejného zdravia II. stupňa. V zmysle § 48 ods. 1 tohto zákona ohrozenie verejného zdravia (okrem iného) nastáva pri výskyte prenosného ochorenia, podozrení na prenosné ochorenie alebo podozrení na úmrtie na prenosné ochorenie nad predpokladanú úroveň. V zmysle § 48 ods. 2 tohto zákona ohrozenie verejného zdravia II. stupňa nastáva, ak je potrebné prijať opatrenia podľa osobitného predpisu (§ 6 až 9 zákona č. 42/1994 Z. z.), okrem iného pri výskyte prenosného ochorenia, podozrení na prenosné ochorenie alebo podozrení na úmrtie na prenosné ochorenie nad predpokladanú úroveň.

Rozlíšenie ohrozenia verejného zdravia a ohrozenia verejného zdravia II. stupňa, ako aj nadväzujúce kompetencie úradu verejného zdravotníctva, zaviedol zákon č. 172/2011 Z. z., ktorým sa zmenil a doplnil zákon č. 355/2007 Z. z. v dôsledku implementácie medzinárodných zdravotných predpisov. Vo všeobecnej časti dôvodovej správy tejto novely sa uvádza, že zavádza aj pojem "ohrozenie verejného zdravia II. stupňa", ktoré predstavuje vyšší stupeň ohrozenia vyžadujúci si postup podľa zákona č. 42/1994 Z. z. Na zabezpečenie postupu podľa zákona č. 42/1994 Z. z. v prípade ohrozenia verejného zdravia II. stupňa sa zároveň novelizoval zákon č. 42/1994 Z. z., v ktorom sa rozširuje vymedzenie základného pojmu "mimoriadna udalosť", o ohrozenie verejného zdravia II. stupňa.

V osobitnej časti dôvodovej správy sa uvádza: „*Stav ohrozenia je rozdelený na stav ohrozenia verejného zdravia a na ohrozenie verejného zdravia 2. stupňa. Ak ohrozenie verejného zdravia nie je možné odstrániť prostredníctvom opatrení orgánov verejného zdravotníctva podľa zákona č. 355/2007 Z. z. a tento stav si vyžaduje kooperáciu so zložkami civilnej ochrany je v pôsobnosti regionálneho úradu verejného zdravotníctva alebo úradu verejného zdravotníctva SR podávať príslušnému orgánu návrh na*

vyhlásenie mimoriadnej situácie a návrh na vykonanie opatrení. Od podania návrhu na vyhlásenie mimoriadnej situácie výlučnú rozhodovaciu právomoc v tejto veci preberajú príslušné orgány podľa zákona NR SR č. 421/1994 Z. z.“

Úrad verejného zdravotníctva odôvodňuje svoju kompetenciu na prijímanie opatrení predovšetkým ustanoveniami § 12 a § 48 ods. 4 zákona č. 355/2007 Z. z. V zmysle § 12 zákona č. 355/2007 Z. z. ide o opatrenia na predchádzanie vzniku a šíreniu prenosných ochorení, ktoré sú taxatívne vymenované a medzi ktoré patrí napr. izolácia v domácom prostredí alebo v zdravotníckom zariadení, prípadne inom určenom zariadení, karanténne opatrenia, opatrenia zakazujúce alebo obmedzujúce hromadné podujatia, zákaz činnosti alebo prevádzky. Ustanovenie § 48 ods. 4 zákona č. 355/2007 Z. z. taxatívne vymenúva opatrenia, ktoré nariaďuje úrad verejného zdravotníctva alebo regionálny úrad verejného zdravotníctva pri ohrození verejného zdravia, ak v odseku 5 nie je ustanovené inak.

Podľa § 48 ods. 5 zákona č. 355/2007 Z. z. pri ohrození verejného zdravia II. stupňa úrad verejného zdravotníctva alebo regionálny úrad verejného zdravotníctva podáva orgánom príslušným na úseku civilnej ochrany obyvateľstva návrh na vyhlásenie mimoriadnej situácie, prípadne ďalšie (taxatívnym spôsobom) vymenované návrhy. Úrad verejného zdravotníctva je teda oprávnený vydávať opatrenia podľa § 48 ods. 4 zákona č. 355/2007 Z. z. len v prípade, ak ide o situáciu presahujúcu územie regionálneho úradu verejného zdravia, zákon mu však nezveruje túto kompetenciu aj v prípade, ak ide o pandemické celoštátne ohrozenie verejného zdravia dosahujúce intenzitu mimoriadnej situácie alebo núdzového stavu, ktorý sa týka všetkých osôb na území štátu.

V tejto súvislosti je potrebné poukázať na novú kompetenciu Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky, prijatú novelou zákona č. 69/2020 Z. z. o mimoriadnych opatreniach v súvislosti so šírením nebezpečnej nákazlivej ľudskej choroby COVID-19 v oblasti zdravotníctva, upravenú v § 4 ods. 1 písm. g) zákona č. 355/2007 Z. z., podľa ktorej „*ministerstvo nariaďuje opatrenia podľa § 12 ods. 7; počas výnimočného stavu, núdzového stavu alebo mimoriadnej situácie (ďalej len „krízová situácia“) pri ohrození verejného zdravia nariaďuje ďalšie opatrenia, ktorými môže zakázať alebo nariadiť ďalšie činnosti v nevyhnutnom rozsahu a na nevyhnutný čas.“* Zákon č. 42/1994 Z. z. upravuje podmienky na účinnú ochranu života, zdravia a majetku pred následkami mimoriadnych udalostí, ako aj ustanovuje úlohy a pôsobnosť orgánov štátnej správy pri zabezpečovaní civilnej ochrany obyvateľstva.

Na účely tohto zákona sa mimoriadnou situáciou rozumie obdobie ohrozenia alebo obdobie pôsobenia následkov mimoriadnej udalosti na život, zdravie alebo majetok, ktorá je vyhlásená podľa tohto zákona; počas nej sa vykonávajú opatrenia na záchranu života, zdravia alebo majetku, na znižovanie rizík ohrozenia alebo činnosti nevyhnutné na zamedzenie šírenia a pôsobenia následkov mimoriadnej udalosti, pričom na účely tohto zákona sa mimoriadnou udalosťou rozumie (okrem iného) aj ohrozenie verejného zdravia II. stupňa. Ustanovenia § 6 až 9 zákona č. 42/1994 Z. z., na ktoré odkazuje zákon č. 355/2007 Z. z. pri ohrození verejného zdravia II. stupňa, upravujú úlohy (vymenované príkladmo) a zodpovednosť orgánov civilnej ochrany, ktorými sú: Vláda Slovenskej republiky, ministerstvá, ostatné ústredné orgány štátnej správy, iné ústredné štátne orgány, okresné úrady, samosprávne kraje, obce, právnické osoby a fyzické osoby.

Podľa § 3b ods. 4 zákona č. 42/1994 Z. z. platí, že mimoriadna situácia sa nevyhlasuje, ak bol vyhlásený výnimočný stav alebo núdzový stav. Ak bol po vyhlásení mimoriadnej situácie vyhlásený výnimočný stav alebo núdzový stav, postupuje sa podľa osobitného zákona. Osobitným zákonom upravujúcim výnimočný stav alebo núdzový stav je ústavný zákon č. 227/2002 Z. z. Núdzový stav môže Vláda Slovenskej republiky vyhlásiť len za podmienky, že došlo alebo bezprostredne hrozí, že dôjde k ohrozeniu života a zdravia osôb, a to aj v príčinnej súvislosti so vznikom pandémie, núdzový stav

možno vyhlásiť len na postihnutom alebo na bezprostredne ohrozenom území. Núdzový stav možno vyhlásiť v nevyhnutnom rozsahu a na nevyhnutný čas, najdlhšie na 90 dní.

Režim núdzového stavu umožňuje v nevyhnutnom rozsahu a na nevyhnutný čas podľa závažnosti ohrozenia obmedziť základné práva a slobody a uložiť povinnosti na postihnutom alebo na bezprostredne ohrozenom území, a to najviac v zákonom presne stanovenom rozsahu. Postup orgánov štátnej správy počas núdzového stavu upravuje zákon č. 387/2002 Z. z., ktorý ustanovuje pôsobnosť orgánov verejnej moci pri riadení štátu v krízových situáciách mimo času vojny a vojnového stavu. Krízovou situáciou mimo času vojny a vojnového stavu je obdobie, počas ktorého je bezprostredne ohrozená alebo narušená bezpečnosť štátu a ústavné orgány môžu po splnení podmienok ustanovených v ústavnom zákone alebo osobitnom zákone na jej riešenie vyhlásiť výnimočný stav, núdzový stav alebo mimoriadnu situáciu.

Krízovým riadením mimo času vojny a vojnového stavu je súhrn riadiacich činností orgánov krízového riadenia, ktoré sú zamerané na analýzu a vyhodnotenie bezpečnostných rizík a ohrození, plánovanie, prijímanie preventívnych opatrení, organizovanie, realizáciu a kontrolu činností vykonávaných pri príprave na krízové situácie a pri ich riešení. Orgánmi krízového riadenia sú v zmysle zákona Vláda Slovenskej republiky, Bezpečnostná rada Slovenskej republiky, ministerstvá a ostatné ústredné orgány štátnej správy, Národná banka Slovenska, bezpečnostná rada kraja, okresný úrad, bezpečnostná rada okresu, obec. Z uvedeného vyplýva, že úrad verejného zdravotníctva nepatrí medzi orgány krízového riadenia. Opatrenia na predchádzanie krízovým situáciám a na ich riešenie prijíma predovšetkým Vláda Slovenskej republiky a príslušné ministerstvá.

Možno zhrnúť, že dosiahnuť elimináciu ohrozenia verejného zdravia možno viacerými právnymi spôsobmi, pričom determinujúca je závažnosť ohrozenia verejného zdravia a jej rozsah. Ak nejde o ohrozenie verejného zdravia II. stupňa, opatrenia môže nariadovať úrad verejného zdravotníctva alebo regionálny úrad verejného zdravotníctva, a to podľa zákona č. 355/2007 Z. z. Ak je potrebné v súvislosti s ohrozením verejného zdravia prijať opatrenia podľa zákona č. 42/1994 Z. z., t. j. ide o ohrozenie verejného zdravia II. stupňa, vždy sa vyhlasuje mimoriadna situácia. Ak bol po vyhlásení mimoriadnej situácie vyhlásený núdzový stav, postupuje sa podľa ústavného zákona č. 227/2002 Z. z. To znamená, že vecná pôsobnosť úradu verejného zdravotníctva sa nevzťahuje na riešenie krízových situácií či ich následkov. Možno konštatovať, že na prijímanie opatrení na riešenie krízovej situácie a jej následkov sa uplatňuje ústavný zákon č. 227/2002 Z. z., zákon č. 387/2002 Z. z. a zákon č. 42/1994 Z. z., nie však jednotlivé ustanovenia zákona č. 355/2007 Z. z.

Uvedené skutočnosti však neznamenajú, že úrad verejného zdravotníctva vyhlásením mimoriadnej situácie a núdzového stavu stráca oprávnenie prijímať akékoľvek opatrenia súvisiace s krízovou situáciou. Naopak, pri riešení krízových situácií a ich následkov sa predpokladá intenzívna spolupráca úradu verejného zdravotníctva s kompetentnými orgánmi, súvisiaca najmä s odbornou zdravotnou pôsobnosťou tohto úradu. Ním prijaté opatrenia ale nemôžu dosahovať intenzitu a dosah (personálny aj územný) opatrení, na ktorý oprávňuje režim špeciálnych zákonov Vládu Slovenskej republiky a ústredné orgány štátnej správy. Nie je vylúčené, že by takéto opatrenia mohli byť vydávané úradom verejného zdravotníctva na vykonávanie opatrení Vlády Slovenskej republiky, a to na základe jednoznačného zmocnenia. Vyššie citované špeciálne zákony nepredpokladajú, že činnosť iných orgánov verejnej moci by vyhlásením mimoriadnej situácie alebo núdzového stavu mala ustať a iné orgány, ako orgány civilnej ochrany obyvateľstva by mali prestať plniť svoje úlohy. Orgány verejnej moci, po vyhlásení mimoriadnej situácie alebo núdzového stavu, sú však povinné plniť svoje úlohy v rámci a v rozsahu zákonného zmocnenia.

Výkladom (interpretáciou) práva rozumieme zisťovanie a objasňovanie zmyslu a obsahu právnych noriem za účelom ich pochopenia a správneho a jednotného praktického používania. Pochopenie určitého právneho textu predpokladá pochopenie jeho jednotlivých častí, teda pochopenie jednotlivých slov, či viet. Na druhej strane však význam týchto častí závisí od kontextu, v ktorom sa nachádzajú. Možno ich teda správne pochopiť len pochopením celého textu. Je nesporné, že výklad a uplatňovanie všeobecne záväzných právnych predpisov musia byť v súlade s ústavou. Pozitivistický právny prístup k aplikácii zákonov je preto v činnosti štátnych orgánov modifikovaný ústavne konformným výkladom, ktorý v závislosti od ústavou chránených hodnôt pôsobí reštriktívne alebo extenzívne na dikciu zákonných pojmov. Obsah zákonnej právnej normy nemôže byť interpretovaný izolovane, mimo zmyslu a účelu zákona, cieľa právnej regulácie, ktorý zákon sleduje. Požiadavka na ústavne konformnú aplikáciu a výklad zákona je podmienkou zákonnosti postupu a rozhodnutí správnych orgánov.

Ak by zákonodarca mal v úmysle zveriť úradu verejného zdravotníctva kompetenciu, spočívajúcu v nariadovaní opatrení počas výnimočného stavu, núdzového stavu alebo mimoriadnej situácie, prípadne pri ohrození verejného zdravia II. stupňa, formuloval by to v ustanovení § 48 zákona č. 355/2007 Z. z. (prípadne v spomínaných špeciálnych zákonoch) v takomto znení. V zmysle zákona č. 355/2007 Z. z. úrad verejného zdravotníctva disponuje právomocou pri vzniku epidémie nariadiť opatrenia pri ohrození verejného zdravia. Faktom však zostáva, že v prípade vyhlásenia mimoriadnej situácie a núdzového stavu sú štátne orgány povinné postupovať podľa špeciálnych zákonov, upravujúcich krízovú situáciu.

S poukazom na zákonom vymedzenú právomoc na nariadenie opatrení pri ohrození verejného zdravia, odvodenie pôsobnosti na vydávanie opatrení aj v čase mimoriadnej situácie a núdzového stavu, pri ohrození verejného zdravia II. stupňa podľa § 48 ods. 4 zákona č. 355/2007 Z. z. považujeme za prekročenie rozsahu pôsobnosti Úradu verejného zdravotníctva Slovenskej republiky, ktoré spôsobuje nezákonnosť vydaných opatrení v podobe vyhlášok, s čím sa stotožnila aj Generálna prokuratúra Slovenskej republiky, ktorá svoj názor dala najskôr najavo prostredníctvom upozornenia Generálnej prokuratúry na nezákonný postup Úradu verejného zdravotníctva Slovenskej republiky. Následne svoj názor potvrdila aj po prijatí noviel zákona č. 355/2007 Z. z., a to zákonom č. 286/2020 Z. z., zákonom č. 318/2020 Z. z. a zákonom č. 319/2020 Z. z., ktorými sa podľa nášho názoru, ako aj názoru Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky napriek snahe zákonodarcu na uvedených nedostatkoch nič nezmenilo, a Úrad verejného zdravotníctva Slovenskej republiky, ani regionálne úrady verejného zdravotníctva naďalej nie sú oprávnené prijímať režimové opatrenia pri ohrození verejného zdravia II. stupňa. Generálna prokuratúra Slovenskej republiky dala svoj názor na vedomie aj prostredníctvom návrhu samotného generálneho prokurátora zo dňa 18.3.2021 podľa čl. 125 ods. 1 písm. a) a ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky na začatie konania o súlade právnych predpisov a pozastavenie účinnosti niektorých ustanovení zákona č. 355/2007 Z. z. Preto považujeme za rovnako neúčinné, nevykonateľné a nesankcionovateľné aj režimové opatrenia Úradu verejného zdravotníctva Slovenskej republiky a režimové opatrenia regionálnych úradov verejného zdravotníctva prijaté počas ohrozenia verejného zdravia II. stupňa. O predmetnom návrhu generálneho prokurátora nebolo do podania tohto vyjadrenia rozhodnuté. Z návrhu generálneho prokurátora zo dňa 18.3.2021 si dovoľujeme uviesť nasledovné:

„K zásadným judikátom ústavného súdu ohľadne čl. 123 Ústavy Slovenskej republiky patrí nález PL ÚS 11 /04, podľa ktorého normatívne akty vydávané ministerstvami a inými ústrednými orgánmi štátnej správy, ktorými sa vo všeobecnosti zabezpečuje výkon štátnej správy, môžu byť všeobecne záväzné, môže však ísť aj o akty riadenia normatívnej povahy, ktoré nie sú všeobecne záväzné, vydávané v systéme orgánov vykonávajúcich štátnu správu v rámci administratívnoprávnych vzťahov ich nadriadenosti a podriadenosti. Všeobecne záväzné normatívne akty ministerstiev a iných orgánov štátnej správy sú právne predpisy vydávané týmito orgánmi, vychádzajú z ústavných limitov čl. 123 Ústavy Slovenskej

republiky, a zákonných splnomocnení na ich vydanie. Vyhlasujú sa spôsobom, ktorý ustanovuje zákon na vyhlasovanie právnych predpisov, t. j. v Zbierke zákonov Slovenskej republiky.

Takto vydávané právne predpisy v rámci ústavných a zákonných limitov však spravidla upravujú len podrobnosti a bližšie podmienky otázok, ktoré majú svoj základ v príslušnom zákone. Zákon nemôže splnomocniť orgán výkonnej moci na vydanie predpisu nižšej právnej sily, ktorý by určoval medze základných práv a slobôd. Ústava Slovenskej republiky zveruje právo určiť medze základných práv a slobôd (z dôvodu zachovania povahy ústavnosti týchto práv a slobôd) len zákonodarnému zboru. Ústavný súd konštatuje, že splnomocnenie v zákone pre vydanie všeobecne záväzného právneho predpisu, ktorým by boli upravené ďalšie podmienky dotýkajúce sa medzi Ústavou Slovenskej republiky zaručených práv, nie je Ústavou Slovenskej republiky dovolené. Preto všeobecne záväzný právny predpis vydaný na základe takéhoto splnomocňovacieho ustanovenia zákona by nebol vydaný v súlade s ústavou (PL. ÚS 8194), ako tomu pravdepodobne bolo aj pri vydávaní podzákonných právnych aktov na základe generálnym prokurátorom napadnutých ustanovení zákona č. 355/2007 Z. z. “

Aj keby bol Úrad verejného zdravotníctva oprávnený nariaďovať opatrenia pri ohrození verejného zdravia II. stupňa, platili by pre neho rovnaké zákonné limity upravujúce možnosti a spôsoby obmedzovania práv a slobôd obyvateľstva v podobne určovania zákazov a príkazov, akými sú viazané aj ostatné orgány vykonávajúce civilnú ochranu obyvateľstva. Najvyšší správny súd Českej republiky sa k uvedenému vyjadril rozsudkom vydaným pod sp. zn. 6 Ao 11/2021 zo dňa 22.4.2021 nasledovne:

„Není přípustné, aby ministerstvo absenci zmocnění pro vydání omezení či zákazu určité činnosti obcházelo stanovením takových podmínek, které v důsledku způsobí nemožnost danou činnost vykonávat (např. že fakticky zakáže výkon podnikání v podobě poskytování služeb veřejnosti tím, že veřejnosti zcela zakáže přítomnost v provozovně nebo pro ni předepíše nesplnitelné podmínky).“

XI. Všeobecná záväznosť vyhlášok, opatrení a iných aktov iných orgánov štátnej správy

Podľa ustanovenia § 21 ods. 1 písm. f) zákona č. 400/2015 Z. z.: „Právne predpisy, iné akty a akty medzinárodného práva sa v zbierke zákonov vyhlasujú na základe písomnej žiadosti o vyhlásenie, doručenej Úradu Vlády Slovenskej republiky. Žiadosť o vyhlásenie (...) f) vyhlášok a opatrení iných orgánov štátnej správy a iných aktov podáva vedúci orgánu štátnej správy alebo inštitúcie, ktorá žiada o vyhlásenie (...).“ Z uvedeného vyplýva, že aj vyhlášky Úradu verejného zdravotníctva môžu byť publikované v Zbierke zákonov Slovenskej republiky. Napriek tejto možnosti sú vyhlášky Úradu verejného zdravotníctva publikované vo Vestníku Vlády Slovenskej republiky, ktorý je zverejňovaný na webovom sídle Ministerstva vnútra Slovenskej republiky.

Podľa ustanovenia § 15 zákona č. 400/2015 Z. z. „O všetkom, čo bolo v zbierke zákonov vyhlásené, sa má za to, že dňom vyhlásenia sa stalo známym každému, koho sa to týka.“ Zatiaľ čo o všeobecne záväzných právnych predpisoch publikovaných v Zbierke zákonov Slovenskej republiky platí nevyvrátiteľná domnienka o znalosti vyhlásených všeobecne záväzných právnych predpisov (a teda platí o nich zásada „neznalosť neospravedľuje“), v prípade všeobecne záväzných právnych predpisov publikovaných vo Vestníku Vlády Slovenskej republiky táto domnienka neplatí.

Na uvedenom nič nezmenilo ani uznesenie Vlády Slovenskej republiky č. 180 zo dňa 7.4.2021, ktorým sa menia Zásady vydávania Vestníka Vlády Slovenskej republiky. Podľa nového znenia článku 1 ods. 1 čiastky č. 180/2021 Vestníka Vlády Slovenskej republiky, v ktorom sú publikované Zásady vydávania Vestníka Vlády Slovenskej republiky, sa vo Vestníku Vlády Slovenskej republiky vyhlasujú uverejnením:

a) vyhlášky okresných úradov a iných miestnych orgánov štátnej správy,

b) iné všeobecne záväzné právne predpisy ako uvedené v písmene a) a iné právne predpisy, ak tak ustanovuje osobitný predpis.

Podľa nového znenia článku 1 ods. 2 čiastky č. 180/2021 Vestníka Vlády Slovenskej republiky, v ktorom sú publikované Zásady vydávania Vestníka Vlády Slovenskej republiky, sa vo Vestníku Vlády Slovenskej republiky uverejňujú:

- a) oznámenia o vydaní smerníc, iných vnútorných predpisov a rozhodnutí, ktorými ministerstvá a ostatné ústredné orgány štátnej správy riadia výkon štátnej správy uskutočňovaný okresnými úradmi, inými miestnymi orgánmi štátnej správy, vyššími územnými celkami a obcami,
- b) iné oznámenia ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy určené pre okresné úrady, iné miestne orgány štátnej správy, vyššie územné celky a obce, ak je ich uverejnenie vo vestníku odôvodnené.

Vo Vestníku Vlády Slovenskej republiky je teda možné uverejniť aj vyhlášky Úradu verejného zdravotníctva, napriek uvedenému je Vestník Vlády Slovenskej republiky stále skôr publikačným prostriedkom určeným orgánom verejnej moci, než bežným občanom, o čom svedčí aj skutočnosť, že jeho zverejnenie má v gescii Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky. Z uvedeného vyplýva, že vyhlášky Úradu verejného zdravotníctva neboli zverejnené v správnom publikačnom prostriedku, ak ich cieľom bolo zaväzovať obyvateľstvo. Vyhlášky, opatrenia či iné akty iných orgánov štátnej správy, ktoré nie sú zverejnené v Zbierke zákonov Slovenskej republiky, totiž nie sú všeobecne záväzné.

XII. Právny stav po skončení trvania núdzového stavu

Národná rada Slovenskej republiky dňa 14.5.2021 novelizovala zákon č. 179/2011 Z. z. o hospodárskej mobilizácii a o zmene a doplnení zákona č. 387/2002 Z. z. o riadení štátu v krízových situáciách mimo času vojny a vojnového stavu v znení neskorších predpisov, v platnom znení, zákon č. 387/2002 Z. z. o riadení štátu v krízových situáciách mimo času vojny a vojnového stavu, v platnom znení, a zákon č. 42/1994 Z. z. o civilnej ochrane obyvateľstva, v platnom znení, a uznesením Vlády Slovenskej republiky č. 260 zo dňa 14.5.2021, uverejneným v Zbierke zákonov Slovenskej republiky pod č. 175/2021 Z. z. rozhodla o skončení trvania núdzového stavu. Na celom území Slovenskej republiky aj po skončení trvania núdzového stavu v súvislosti s ohrozením verejného zdravia II. stupňa naďalej trvá mimoriadna situácia vyhlásená uznesením Vlády Slovenskej republiky č. 111 zo dňa 11.3.2020, ktorým bolo členom vlády a predsedom ostatných ústredných orgánov štátnej správy (kam nepatrí hlavný hygienik) nariadené prijímanie opatrení na úseku civilnej ochrany, t. j. vydávanie opatrení podľa ustanovení § 6 až 9 zákona č. 42/1994 Z. z.

Z uvedeného je zrejmé, že vyhlášky Úradu verejného zdravotníctva Slovenskej republiky nariaďujúce opatrenia na zabránenie šírenia ochorenia COVID-19, ostávajú neplatnými aj po skončení trvania núdzového stavu vzhľadom na trvanie mimoriadnej situácie stavu v súvislosti s ohrozením verejného zdravia II. stupňa, nakoľko počas ohrozenia verejného zdravia II. stupňa je Úrad verejného zdravotníctva Slovenskej republiky v zmysle ustanovenia § 48 ods. 5 písm. e) zákona č. 355/2007 Z. z. oprávnený iba na podávanie návrhov na režimové opatrenia pre obyvateľov ohrozenej alebo zasiahnutej oblasti a na ich odvolanie, čo sme už detailnejšie analyzovali vyššie v článku IX. Tohto stanoviska. Absentuje totiž zákonné splnomocnenie pre prijímanie takýchto opatrení Úradom verejného zdravotníctva Slovenskej republiky, pričom toto splnomocnenie nie sú oprávnené udeliť ďalšiemu subjektu ani subjekty zákonom poverené prijímať opatrenia na úseku civilnej ochrany. Uznesenie Vlády Slovenskej republiky č. 111 zo dňa 11.3.2020, v nadväznosti na ustanovenie § 48 ods. 2 zákona č. 355/2007 Z. z. jasne definuje, že počas trvania mimoriadnej situácie v súvislosti s ohrozením verejného zdravia II. stupňa sú oprávnené prijímať opatrenia na úseku civilnej ochrany iba členovia

Vlády Slovenskej republiky a predsedovia ostatných ústredných orgánov štátnej správy. Vyhlášky Úradu verejného zdravotníctva Slovenskej republiky sú preto výsledkom prekročenia právomoci hlavného hygienika, a sú teda neúčinné, a tým aj nevykonateľné. Ich dodržiavanie preto nie je legálne sankcionovateľné, a naopak, vymáhanie ich plnenia je protiprávnym konaním s trestnoprávnym rozmerom v zmysle ustanovenia § 192 ods. 4 písm. d) Trestného zákona.

XIII. Faktické závery vyvedené z právnej analýzy

RT-PCR testy a antigénové testy nie sú vhodné na zisťovanie prítomnosti ochorenia COVID-19 u testovaného a potenciálnej možnosti prenosu tohto ochorenia na ďalšie osoby prostredníctvom testovaného. Preto by malo byť zakázané erga omnes akceptovať výsledky RT-PCR testov a antigénových testov za predmetným účelom. Vláda Slovenskej republiky nebola v nadväznosti na uvedené oprávnená vyhlásiť núdzový stav, nakoľko v čase jeho vyhlásenia, ani ku dnešnému dňu, nedisponuje ani len približnými informáciami o rozšírení ochorenia COVID-19 na území Slovenskej republiky, disponovanie ktorými je nevyhnutným predpokladom pre vyhlásenie núdzového stavu. V zmysle uvedeného nebola Vláda Slovenskej republiky oprávnená ani predĺžiť trvanie núdzového stavu. Okrem uvedeného nebola Vláda Slovenskej republiky oprávnená predĺžiť trvanie núdzového stavu ani z právneho hľadiska z dôvodov uvedených vyššie v právnej analýze, v zmysle ktorej je extenzívny výklad v rovine ústavného práva neprijateľný.

Ak neboli splnené predpoklady v zmysle ústavného zákona č. 227/2002 Z. z. pre vyhlásenie, a ani pre následné predĺženie núdzového stavu, potom sú neúčinné aj všetky rozhodnutia a všetky predpisy prijaté na základe existencie núdzového stavu. Predmetné rozhodnutia a predpisy sú v nadväznosti na vyššie uvedenú právnu argumentáciu neúčinné aj z dôvodu, že Vláda Slovenskej republiky predmetnými rozhodnutiami a predpismi prijatými počas existencie núdzového stavu prekročila svoju právomoc, keď rozhodnutia a predpisy prijaté Vládou Slovenskej republiky počas existencie núdzového stavu, obmedzujú základné práva a slobody iným spôsobom, než to umožňuje Ústava Slovenskej republiky a ústavný zákon č. 227/2002 Z. z. Obmedzenia základných práv a slobôd prijaté počas núdzového stavu a na jeho základe, či už uzneseniami Vlády Slovenskej republiky, alebo na nich nadväzujúcimi predpismi (napr. vyhláškami či opatreniami Úradu verejného zdravotníctva Slovenskej republiky či usmerneniami Hlavného hygienika Slovenskej republiky) sú teda neúčinné a tým aj nevykonateľné.

Už samotné vyhlásenie núdzového stavu, ako aj následné opakované predlžovanie trvania núdzového stavu, z rôznych dôvodov a rôznym spôsobom zasahujú do základných práv a slobôd jednotlivcov, napríklad aj skutočnosťou, že v zmysle § 4 ods. 2 zákona o alternatívnej službe sa na vyhlásenie občana, ktorým odopiera výkon mimoriadnej služby, podané v období krízovej situácie neprihliada, nakoľko občan môže takéto vyhlásenie podať iba v stave bezpečnosti. Podľa čl. 1 ods. 3 a 4 ústavného zákona č. 227/2002 Z. z. o bezpečnosti štátu v čase vojny, vojnového stavu, výnimočného stavu a núdzového stavu, v platnom znení, je bezpečnosť stav, v ktorom je zachovávaný mier a bezpečnosť štátu, jeho demokratický poriadok a zvrchovanosť, územná celistvosť a nedotknuteľnosť hraníc štátu, základné práva a slobody a v ktorom sú chránené životy a zdravie osôb, majetok a životné prostredie, zatiaľ čo krízová situácia je obdobie, počas ktorého je bezprostredne ohrozená alebo narušená bezpečnosť štátu a ústavné orgány môžu po splnení podmienok ustanovených v tomto ústavnom zákone na jej riešenie vypovedať vojnu, vyhlásiť vojnový stav alebo výnimočný stav, alebo núdzový stav.

Počas trvania núdzového stavu teda občan nemôže odoprieť výkon mimoriadnej služby, a v prípade vojny a vojnového stavu musí nastúpiť do výkonu mimoriadnej služby, aj keby pred jeho povolaním podal vyhlásenie, ktorým odopiera výkon mimoriadnej služby. Núdzový stav pritom na celom území Slovenskej republiky trvá nepretržite od 1.10.2020, kedy bol vyhlásený uznesením Vlády Slovenskej

republiky č. 587 zo dňa 30.9.2020, uverejneným v Zbierke zákonov Slovenskej republiky pod č. 268/2020 Z. z., v pôvodnom trvaní do 14.11.2020, následne predĺžený uznesením Vlády Slovenskej republiky č. 718 zo dňa 11.11.2020, uverejneným v Zbierke zákonov Slovenskej republiky pod č. 315/2020 Z. z., v trvaní od 1.10.2020 do 29.12.2020, následne predĺžený uznesením Vlády Slovenskej republiky č. 807 zo dňa 29.12.2020, uverejneným v Zbierke zákonov Slovenskej republiky pod č. 427/2020 Z. z., v trvaní od 30.12.2020 do 7.2.2021, následne predĺžený uznesením Vlády Slovenskej republiky č. 77 zo dňa 5.2.2021, uverejneným v Zbierke zákonov Slovenskej republiky pod č. 49/2021 Z. z., v trvaní od 8.2.2021 do 19.3.2021, následne predĺžený uznesením Vlády Slovenskej republiky č. 160 zo dňa 17.3.2021, uverejneným v Zbierke zákonov Slovenskej republiky pod č. 104/2021 Z. z., v trvaní od 20.3.2021 do 28.4.2021, následne predĺžený uznesením Vlády Slovenskej republiky č. 215 zo dňa 26.4.2021, uverejneným v Zbierke zákonov Slovenskej republiky pod č. 160/2021 Z. z., v trvaní od 29.4.2021 do 28.5.2021, a následne skončený uznesením Vlády Slovenskej republiky č. 260 zo dňa 14.5.2021, uverejneným v Zbierke zákonov Slovenskej republiky pod č. 175/2021 Z. z., t. j. núdzový stav od nasledujúceho dňa po jeho vyhlásení zo dňa 30.9.2020 trval nepretržite na celom území Slovenskej republiky do uplynutia dňa 14.5.2021, teda sedem a pol mesiaca.

Uvedený stav je právne neudržateľný, nakoľko núdzový stav, bez ohľadu na zmenu ústavného zákona č. 227/2002 Z. z. o bezpečnosti štátu v čase vojny, vojnového stavu, výnimočného stavu a núdzového stavu, v platnom znení, nie je určený na takéto dlhé trvanie. Zmyslom núdzového stavu je rýchla reakcia na náhly stav ohrozenia bezpečnosti, nie na trvalé zmeny v štátnom usporiadaní. Jeho určenie nezmenia ani účelové zmeny Ústavy Slovenskej republiky či ústavných zákonov. Národná rada Slovenskej republiky je pritom pri prijímaní právnych predpisov povinná prihliadať na ústavné princípy Slovenskej republiky, akým je napríklad aj princíp právneho štátu, a tiež aj na zmysel doterajšej právnej úpravy, pri rešpektovaní ktorého by prijímané nové právne predpisy mali „zapadnúť“ do sústavy existujúcich právnych predpisov. Na uvedené poukázal aj generálny prokurátor vo svojom zo dňa 23.3.2021 podľa čl. 129 ods. 6 Ústavy Slovenskej republiky v spojení s ustanovením § 190 písm. e) zákona č. 314/2018 Z. z. na začatie konania o súlade napadnutého uznesenia Vlády Slovenskej republiky č. 160 zo 17.3.2021 k návrhu na opakované predĺženie času trvania núdzového stavu, s Ústavou Slovenskej republiky, a s ústavným zákonom č. 227/2002 Z. z. o bezpečnosti štátu v čase vojny, vojnového stavu, výnimočného stavu a núdzového stavu, v platnom znení.

Podľa čl. 1 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky je Slovenská republika zvrchovaný, demokratický a právny štát. Neviaže sa na nijakú ideológiu ani náboženstvo. V tejto spojitosti a v súvislosti so zákonodarnou činnosťou Ústavný súd vo veci sp. zn. PL. ÚS 15/98 konštatoval, že princíp právneho štátu zakotvený v čl. 1 Ústavy Slovenskej republiky je základným ústavnoprávnym princípom v Slovenskej republike. Ak Národná rada Slovenskej republiky uplatní svoju zákonodarnú právomoc v nesúlade s iným ustanovením Ústavy Slovenskej republiky, zároveň tým poruší aj základný princíp ústavnosti ustanovený v čl. 1 Ústavy Slovenskej republiky. Ústavný súd sa vo svojej rozsiahlej judikatúre zaoberá materiálnou definíciou právneho štátu a jeho jednotlivými princípmi. *V právnom štáte ústava má povahu základného prameňa práva, ktorý je nadradený voči všetkým ostatným prameňom práva. Tento znak implikuje aj požiadavku, aby všetky právne predpisy a v nich obsiahnuté alebo z nich odvodené právne normy, verejnoprávne aj súkromnoprávne, boli v súlade s ustanoveniami ústavy* (PL. ÚS 32/95).

Základom interpretácie a aplikácie článku 1 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky vo vzťahu k právnomu štátu a jeho princípom je presadzovanie koncepcie materiálneho právneho štátu. Ústavný súd vo vzťahu k čl. 1 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky opakovane zdôraznil, že predmetom ochrany poskytovanej týmto ustanovením Ústavy Slovenskej republiky sú ústavné princípy a demokratické hodnoty, vytvárajúce vo svojom súhrne a vzájomnej previazanosti koncept materiálneho právneho štátu.

V právnom štáte, v ktorom sú ako neoddeliteľné súčasti okrem iných stelesnené také princípy, ako sú právna istota a spravodlivosť (princíp materiálneho právneho štátu), čo možno spoľahlivo vyvodit' z čl. 1. ústavy, sa osobitný dôraz kladie na ochranu tých práv, ktoré sú predmetom jej úpravy (I. ÚS 17 /99).

Nevyhnutný predpoklad pre ústavnú rovnováhu v právnom štáte vytvárajú kompetencie, práva, povinnosti a zákonom upravené postupy orgánov štátu. Jej súčasťou je aj systém del'by moci na zákonodarnú, výkonnú a súdnu moc, ktoré sú v parlamentnej demokracii autonómne a vzájomne prepojené len väzbami ústavnej kontroly a spolupráce. Z princípu ústavnej rovnováhy vyplýva, že ani zákonodarca nemôže voľne disponovať s jednotlivými zložkami moci v štáte. Aj zákonodarný orgán je viazaný Ústavou Slovenskej republiky a jej princípmi, ktorých zmenu Ústava Slovenskej republiky nepripúšťa, lebo majú konštitutívny význam pre demokratickú povahu Slovenskej republiky tak, ako je to deklarované v čl. 1 Ústavy Slovenskej republiky. *Národná rada Slovenskej republiky je viazaná ústavou v rovnakej miere ako všetky ostatné štátne orgány Slovenskej republiky (čl. 2 ods. 2 ústavy). Pri uplatnení svojej zákonodarnej pôsobnosti môže prijať ľubovoľný zákon, pokiaľ takýmto zákonom neprekročí rámec daný ústavou (PL. ÚS 15/98).*

Ustanovením, z ktorého možno vyvodit' právnu silu jednotlivých právnych predpisov a ich hierarchickú štruktúru, je čl. 125 Ústavy Slovenskej republiky. Jedným zo stabilných pilierov právneho poriadku Slovenskej republiky bol od jej vzniku zákon č. 1/1993 Z. z. o Zbierke zákonov Slovenskej republiky, v platnom znení, ktorý bol od 1.1.2016 nahradený zákonom č. 400/2015 Z. z. o tvorbe právnych predpisov a o Zbierke zákonov Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v platnom znení. Zákonodarca má nespochybniteľné právo prostredníctvom legislatívy upravovať vnútroštátny systém právnych predpisov, toto jeho právo však nie je absolútne. V rámci svojej normotvornej činnosti je významne limitovaný, a to práve obsahom Ústavy Slovenskej republiky, ktorá jediná definuje hierarchické usporiadanie právnych predpisov, ktoré platia na území Slovenskej republiky. Národná rada Slovenskej republiky má povinnosť zaistiť súlad právnej úpravy s Ústavou Slovenskej republiky tak, aby nevznikali paralelné publikačné nástroje a štruktúry právnych predpisov.

V nadväznosti na uvedené sú neúčinné, a tým aj nevykonateľné zákazy, príkazy či obmedzenia prijaté počas núdzového stavu a mimoriadnej situácie a na ich základe, či už uzneseniami Vlády Slovenskej republiky, alebo vyhláškami či opatreniami Úradu verejného zdravotníctva Slovenskej republiky či usmerneniami Hlavného hygienika Slovenskej republiky, a pod., ktorými orgány verejnej správy prekročili svoju právomoc.

V praxi to okrem iného znamená aj skutočnosť, že vyžadovanie preukázania sa platným COVID-19 testom ako informáciou o zdravotnom stave a prípadnej diagnóze je v rozpore s platnou európskou legislatívou v oblasti GDPR. Takéto preukazovanie preto nie je vynútiteľné, nie je sankcionovateľné a je na dobrovoľnej báze, pričom v prípade dobrovoľného preukázania sa platným COVID-19 testom musí byť následne poskytnutá informácia spracovaná v súlade s legislatívou o GDPR. Zdravotná dokumentácia pritom patrí medzi osobitnú kategóriu osobných údajov, pre ktorú platia prísnejšie pravidlá pre ich spracovanie, než pre bežné osobné údaje, a ktoré s najväčšou pravdepodobnosťou nespĺňa väčšina subjektov, ktorým majú byť poskytnuté v zmysle predpisov, ktorými orgány verejnej správy prekročili svoju právomoc. Predpokladáme, že Úrad na ochranu osobných údajov Slovenskej republiky bude v blízkej dobe zahltený množstvom podnetov tak zo strany kontrolovaných, ako aj zo strany subjektov vyžadujúcich preukázanie platného COVID-19 testu, ktoré kontrolou certifikátov pravdepodobne porušujú minimálne ustanovenia o GDPR, pričom na kontrolu certifikátov ich neoprávňuje žiaden platný právny predpis.

Zamestnávateľ teda nie je oprávnený žiadať od svojich zamestnancov preukázanie sa platným výsledkom testu na ochorenie COVID-19 (môže byť samozrejme predložený na dobrovoľnej báze,

avšak následne musí byť spracovaný v súlade s legislatívou v oblasti GDPR). Okrem iného sa k dnešnému dňu certifikát o negativite javí ako vydaný nekompetentným orgánom, a teda v zmysle čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky nemá právnu relevanciu. Treba tiež uviesť, že nedávna štúdia nemocnice Motol v Českej republike (za podmienky, že je pravdivá a medicínsky relevantná) uvádza, že práve ľudia s negatívnym testom môžu byť vo významnej miere neodhalenými infekčnými jedincami a práve oni môžu toto riziko predstavovať. Antigénové testy sú navyše veľmi nepresné a nemusia spoľahlivo preukázať zdravotný stav testovaného.

Rovnako nevyhnutiteľné a nesankcionovateľné je aj požadovanie absolvovania testu na ochorenie COVID-19, či požadovanie prekrytia horných dýchacích ciest. Aj toto je na dobrovoľnej báze a opatrenia Úradu verejného zdravotníctva Slovenskej republiky je potrebné vnímať v rovine odporúčaní, kým nedôjde k zhojeniu protiprávneho stavu a k vydaniu nových platných právnych aktov legálne umožňujúcich vynucovanie povinnosti prerytia horných dýchacích ciest či preukazovania sa platným negatívnym výsledkom COVID-19 testu. Očkovanie proti ochoreniu COVID-19 je aktuálne dobrovoľné. Ak bude štát chcieť v budúcnosti vynucovať absolvovanie očkovania proti ochoreniu COVID-19, bude musieť predmetnú povinnosť uložiť zákonom. Dovtedy však nie je možné platne sankcionovať odmietnutie očkovania proti ochoreniu COVID-19, a pre odmietnutie očkovania proti ochoreniu COVID-19 nie je možné nikoho akokoľvek znevýhodňovať.

V priamej súvislosti s neúčastou na celoplošnom testovaní, odmietnutím očkovania proti ochoreniu COVID-19 či s neprekrytím jeho horných dýchacích ciest, v zmysle súčasného právneho stavu nie je možné skončiť so zamestnancom pracovný pomer, resp. služobný pomer výpoveďou či okamžitým skončením, resp. zbaviť niekoho funkcie (napríklad sudcu), a takto odôvodnené skončenie pracovného pomeru či zbavenie funkcie by malo byť súdom posúdené ako protiprávne. Ak zamestnávateľ podmieňuje zamestnancovi umožnenie ďalšieho výkonu práce preukázaním sa platným negatívnym výsledkom testu na COVID-19, očkovaním proti ochoreniu COVID-19, alebo prekrytím horných dýchacích ciest, ide o prekážku na strane zamestnávateľa (zamestnancovi prináleží pracovné voľno s náhradou mzdy). §§250b a nasl. Zákonníka práce samozrejme platia tiež, t. j. zamestnávateľ má napr. možnosť nariadiť zamestnancovi tzv. home office a pod.

Vzhľadom na existenciu všeobecnej povinnosti predchádzať škodám, ktorá sa vzťahuje na každý subjekt, nie je možné brániť sa zo strany protiprávne konajúceho subjektu ani odkazom na rešpektovanie neúčinných a nevykonateľných právnych predpisov s argumentáciou, v zmysle ktorej je postup protiprávne konajúceho subjektu iba dôsledkom rešpektovania štátnej či inej authority. Ak totiž ide o protiprávne konanie, primárna zodpovednosť bude vyvodená voči protiprávne konajúcemu subjektu, nie voči štátu či inému subjektu. Protiprávne konajúci subjekt nie je oprávnený prenášať zodpovednosť za svoje rozhodnutia na iné subjekty. Za svoje rozhodnutia zodpovedá rovnako, ako každý iný subjekt. Môže mu samozrejme následne vzniknúť regresné právo na náhradu škody voči štátu.

Vzhľadom k tomu, že ochorenie COVID-19 doposiaľ nebolo zaradené do zoznamu nebezpečných nákazlivých ľudských chorôb, vo vzťahu k jeho šíreniu nie je možné spáchať trestný čin šírenia nebezpečnej nákazlivej ľudskej choroby v zmysle ustanovenia § 163 Trestného zákona.

Nútením k plneniu povinností, na ktorých plnenie neexistuje všeobecná povinnosť (napríklad nútenie k absolvovaniu testu, očkovania, alebo k prekrytiu horných dýchacích ciest), pod hrozbou sankcií vo forme akejkoľvek diskriminácie môžu konkrétne fyzické osoby naplniť znaky viacerých protiprávnych konaní, napr. trestného činu nátlaku podľa § 192 ods. 4 písm. d) Trestného zákona v znení: „*Kto iného núti, aby niečo konal, opomenul alebo trpel, zneužívajúc jeho hmotnú núdzu alebo naliehavú nemajetkovú potrebu, alebo tieseň vyvolanú jeho nepriaznivými osobnými pomermi potrestá sa odňatím*

slobody (...) na desať rokov až dvadsaťpäť rokov alebo trestom odňatia slobody na doživotie (...), ak spácha čin uvedený v odseku 1 (...) za krízovej situácie.“

Osoby, ktoré napĺňajú definíciu verejného činiteľa (napr. príslušníci policajného zboru či učiteľa), môžu svojím konaním naplniť aj skutkovú podstatu trestného činu zneužitie právomoci verejného činiteľa podľa § 326 ods. 4 písm. c) Trestného zákona v znení: „*Verejný činiteľ, ktorý v úmysle spôsobiť inému škodu alebo zadovážiť sebe alebo inému neoprávnený prospech, a) vykonáva svoju právomoc spôsobom odporujúcim zákonu, b) prekročí svoju právomoc, alebo c) nesplní povinnosť vyplývajúcu z jeho právomoci alebo z rozhodnutia súdu, potrestá sa odňatím slobody (...) na desať rokov až dvadsať rokov (...), ak spácha čin uvedený v odseku 1 (...) za krízovej situácie.“*

Záverom si dovoľujeme uviesť, že v rámci aktuálneho stavu prípadov ochorenia COVID-19 na území Slovenskej republiky môže klient nenosením prekrytia horných dýchacích ciest na pojednávaní ohroziť kohokoľvek zdravie asi len veľmi ťažko. Taktiež v čase, keď už aj WHO konštatovala, že prekrytie horných dýchacích ciest nie je účinné vo vzťahu k spomaleniu šírenia ochorenia COVID-19, ale naopak dlhodobé nosenie prekrytia horných dýchacích ciest so sebou prináša množstvo zdravotných komplikácií, nie je ani logické, ani etické, ani morálne, a ani legálne vyžadovať nosenie prekrytia horných dýchacích ciest, a nenosenie prekrytia horných dýchacích ciest akokoľvek sankcionovať. A to obzvlášť u klienta, ktorý preukázal zdravotné problémy, ktoré mu spôsobuje nosenie prekrytia horných dýchacích ciest. Klient sa preukázal aj potvrdením o prekonaní ochorenia COVID-19, pričom na základe aktuálnych poznatkov v zmysle vedeckých štúdií je dlhodobá imunita klienta na omnoho vyššej úrovni, než je imunita zaočkovaných jedincov. Nie je preto dôvodné tvrdenie, v zmysle ktorého by klient svojím konaním ohrozoval zdravie iných osôb. Práve naopak, klient je pre svoje okolie vo vzťahu k možnému šíreniu ochorenia COVID-19 omnoho bezpečnejší než jedinci, ktorý toto ochorenie doposiaľ neprekonali. Aj v tomto smere sme Súdnej rade Slovenskej republiky ochotní kedykoľvek preukázať aktuálnu úroveň vedeckého poznania, v zmysle ktorého je bunková imunita po prekonaní ochorenia COVID-19 omnoho vyššia než po vakcinácii voči tomuto ochoreniu, preto je nedôvodná obava, že by klient mohol svojím konaním ohroziť zdravie iných osôb. Obvinenia, podľa ktorých môže zdravý jedinec nakaziť iného zdravého jedinca, totiž vyplývajú výlučne z nedostatku informácií o aktuálnych vedeckých poznatkoch a zo strachu z neznáameho, a takýmto spôsobom je nevyhnutné aj posudzovať celý prípad klienta.

V zmysle citovaného Dohovoru o ochrane ľudských práv a dôstojnosti človeka v súvislosti s aplikáciou biológie a medicíny – Dohovor o ľudských právach a biomedicíne, ktorý pre Slovenskú republiku nadobudol platnosť dňa 1.12.1999, navyše nie je možné vyžadovať od klienta prekrytie horných dýchacích ciest aj vo vzťahu k prednosti ochrany jeho individuálneho zdravia pred ochranou verejného zdravia, ktorú tento dohovor zakotvuje. V zmysle predmetného dohovoru, ak má ktokoľvek obavy o svoje zdravie, má sa v prvom rade chrániť sám, a nie vyžadovať od ostatných, aby chránili jeho zdravie nosením ochranných pomôcok. Ak je u konkrétneho jedinca obava z jeho nákazy nebezpečnou nákazlivou chorobou, medzi ktoré mimochodom ochorenie COVID-19 zaradené doposiaľ nebolo, potom je možné takéhoto jednotlivca izolovať od spoločnosti. Uvedené však nie je možné aplikovať voči zdravému jednotlivcovi, a rovnako nie je možné ani vytvoriť všeobecný predpoklad existencie nákazy u každej osoby. Vo vzťahu k izolácii sa preukazuje choroba, nie zdravie jednotlivca, a rovnaké princípy platia aj vo vzťahu k iným prostriedkom ochrany pred šírením nákazlivých chorôb. Iný postup nie je vo vzťahu k zabraňovaniu šírenia ochorenia COVID-19 odôvodnený aj vzhľadom na celkovo nízku smrtnosť, ktorá sa aktuálne pohybuje už iba niekde okolo 0,2 %.

Okrem uvedeného, orgánom štátnej správy od počiatku chýbajú informácie nevyhnutné pre zavádzanie obmedzení a povinností vo vzťahu k zamedzovaniu šírenia ochorenia COVID-19. Predmetné informácie sú pritom predpokladom akýchkoľvek ďalších krokov, nakoľko bez predmetných informácií nie je možné ani len predpokladať účinnosť toho ktorého opatrenia proti šíreniu ochorenia COVID-19, pričom predmetné opatrenia vzhľadom na ich všeobecnú celoplošnú aplikáciu nie je možné ukladať preventívne. Takýto postup je možný iba voči konkrétnym jednotlivcom, napríklad ktorý vykazujú príznaky ochorenia, nie však voči každému bez ohľadu na to, či je alebo nie je nakazený, a bez ohľadu na to, či je alebo nie je infekčný, čím dochádza k protiprávnemu zasahovaniu do práv a právom chránených záujmov všetkých osôb, voči ktorým sú takéto opatrenia vynucované. Okrem informácií o charaktere patogénu, spôsobe jeho šírenia či účinnosti toho ktorého opatrenia voči jeho šíreniu, orgánom štátnej správy chýbajú aj údaje o premorenosti obyvateľstva, teda o tzv. kolektívnej imunite. Slovenská republika v tomto smere nepostupuje v súlade s vedeckým poznaním, nepublikuje údaje o bunkovej imunite osôb po prekonaní ochorenia, a o s tým súvisiacej kolektívnej imunite, pričom ak po v tomto smere postupovala správne, bolo by napríklad možné určiť, či je ešte ďalšie obmedzovanie prostredníctvom opatrení proti šíreniu ochorenia stále nevyhnutné, alebo už v rámci obyvateľstva existuje dostatočná tzv. kolektívna imunita.

Aj k uvedenému Súdnej rade Slovenskej republiky predkladáme dôkazy o tom, že orgány štátnej správy postupujú pri určovaní obmedzení a povinností vo vzťahu k zamedzovaniu šírenia ochorenia COVID-19 svojvoľne, nakoľko nedisponujú nevyhnutnými informáciami pre ich ukladanie. Orgánom štátnej správy chýba vedecký základ pre vyžadovanie prekryvania horných dýchacích ciest vo vzťahu k jeho možnému pozitívnemu vplyvu na zamedzenie šírenia ochorenia COVID-19. V predmetnom zmysle si dovoľujeme uviesť jednoduchú paralelu. Ak by orgány štátnej správy napríklad rovnako svojvoľne vyžadovali od členov Súdnej rady Slovenskej republiky, aby pojednávali v jaskyni s čelovými svietidlami, t. j. bez relevantných dôkazov o tvrdení orgánov štátnej správy o nevyhnutnosti takéhoto opatrenia z dôvodu údajnej ochrany verejného zdravia, rešpektovali by členovia Súdnej rady Slovenskej republiky takéto arbitrárne opatrenia? Prípadne by čakali s ich nerešpektovaním na výrok Ústavného súdu Slovenskej republiky a do jeho rozhodnutia by sa schádzali v jaskyni? Aj prezumpcia legálnosti právneho aktu musí mať svoje hranice, v opačnom prípade budeme dospievať k podobným absurditám aj v skutočnom každodennom živote.

V zmysle záverov Benátskej komisie, ak už boli v čase núdzového stavu exekutíve priznané širšie kompetencie, o to viac je nevyhnutné zaviesť doplňujúce prostriedky účinnej ochrany osôb, do ktorých práv a právom chránených záujmov exekutíva zasiahla v rámci svojich dočasne rozšírených kompetencií. Na rozdiel od iných štátov, Slovenská republika v tomto smere nezaviedla žiaden nový inštitút ochrany práv a právom chránených záujmov osôb zasiahnutých opatreniami výkonnej moci, a nespĺnila tak podmienky pre dočasné rozšírenie kompetencií exekutívy, na ktoré Benátska komisia kladie dôraz vo svojom stanovisku.

Bez ohľadu na uvedené, sankcionovať sudcu za právny názor je v demokratickej spoločnosti neprípustné. V danom prípade je dokonca právny názor klienta správny, avšak evidentne nepohodlný. Podstatou problému nie je ani tak efektívnosť či potreba opatrení na zamedzenie šírenia ochorenia COVID-19, ako ich protiprávnosť. Ak má v uvedenom smere platiť prezumpcia ich ústavnosti, potom iba do času rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky, ktoré ale musí prísť bezprostredne, rovnako ako návrh na preskúmanie ich ústavnosti. Ak niektorý z uvedených predpokladov nie je splnený, potom nie je možné odvolávať sa na prezumpciu ústavnosti, nakoľko namiesto nej nastupuje vyšší princíp, než je prezumpcia ústavnosti, ktorým je efektívnosť ochrany základných práv a slobôd

jednotlivcov. Uvedenému dáva za pravdu už len samotná možnosť jednotlivcov obrátiť sa so sťažnosťou priamo na Európsky súd pre ľudské práva aj bez nutnosti využitia domácich prostriedkov nápravy, o čom ako bývalý generálny advokát Súdneho dvora Európskej Únie samozrejme nepochybne viete.

V tomto smere je nevyhnutné podotknúť, že v rámci zasadnutia Súdnej rady Slovenskej republiky si JUDr. Lajos Mészáros ako bývalý sudca ústavného súdu mylil dva samostatné návrhy generálneho prokurátora zo dňa 18.3.2021 a zo dňa 23.3.2021. Ústavný súd Slovenskej republiky ku dnešnému dňu rozhodol iba o návrhu generálneho prokurátora zo dňa 23.3.2021, ktorým generálny prokurátor napadol ústavnosť ďalšieho predĺženia núdzového stavu. Aj keď sa problematikou platnosti vyhlášok Úradu verejného zdravotníctva Slovenskej republiky Ústavný súd Slovenskej republiky zaoberal aj vo svojom náleze vzťahujúcom sa k návrhu generálneho prokurátora zo dňa 23.3.2021, je nevyhnutné upozorniť, že Ústavný súd Slovenskej republiky doposiaľ nerozhodol o návrhu generálneho prokurátora zo dňa 18.3.2021, ktorým generálny prokurátor napadol ústavnosť vyhlášok Úradu verejného zdravotníctva Slovenskej republiky. Je preto viac než zřejmé, z akého dôvodu sa žiaden ďalší subjekt neobrátil vo vzťahu k ústavnosti vyhlášok Úradu verejného zdravotníctva na generálneho prokurátora, a ani predmetné poznámky JUDr. Lajosa Mészárosa preto nedávajú žiaden zmysel.

JUDr. Lajos Mészáros v rámci predmetného zasadnutia Súdnej rady Slovenskej republiky taktiež pojednával o všeobecnej záväznosti a preskúmateľnosti vyhlášok Úradu verejného zdravotníctva Slovenskej republiky, čo je v rozpore s vyjadrením Úradu vlády Slovenskej republiky, ktorý je vo svojej podstate pôvodcom protipandemických opatrení, a podľa ktorého vyhlášky Úradu verejného zdravotníctva Slovenskej republiky nie sú všeobecne záväznými právnymi predpismi, pretože im ani nemienil priznať všeobecnú právnu záväznosť, s čím sa s odkazom na vyššie uvedenú právnu analýzu nestotožňuje ani klient. JUDr. Lajos Mészáros zároveň odkazuje na ústavný zákon č. 227/2002 Z. z., v zmysle ktorého údajne môže ukladať povinnosti aj Vláda Slovenskej republiky vo forme uznesení. Ani s uvedeným tvrdením sa klient s odkazom na vyššie uvedenú právnu analýzu nestotožňuje, nakoľko ústavný zákon č. 227/2002 Z. z. vo vzťahu k obmedzovaniu základných práv a slobôd výslovne nespĺnomocňuje Vládu Slovenskej republiky, ale naopak mlčí, keďže neuvádza orgán štátnej správy, ktorý má rozhodovať o obmedzení základných práv a slobôd. Ak pritom v právnom predpise nie je uvedený orgán štátnej správy, ktorý je splnomocnený na vydanie právneho aktu, bude týmto orgánom vždy Národná rada Slovenskej republiky, ktorá má v zmysle Ústavy Slovenskej republiky všeobecný mandát na vydávanie právnych predpisov.

Zároveň možno konštatovať, že na prijímanie opatrení na riešenie krízovej situácie a jej následkov sa uplatňuje ústavný zákon č. 227/2002 Z. z., zákon č. 387/2002 Z. z. a zákon č. 42/1994 Z. z., nie však jednotlivé ustanovenia zákona č. 355/2007 Z. z. Aktuálne však už núdzový stav, a teda ani krízová situácia, netrvajú. V čase po skončení trvania núdzového stavu teda nie je dôvodné zo strany JUDr. Lajosa Mészárosa odkazovať na ústavný zákon č. 227/2002 Z. z., nakoľko tento sa už neaplikuje. Pripomíname, že núdzový stav už skončil, a že vo vzťahu k vyhláškam Úradu verejného zdravotníctva Slovenskej republiky už nie je možné odkazovať na ústavné zákony, na ktoré sa vzťahuje aj nález Ústavného súdu Slovenskej republiky k návrhu generálneho prokurátora zo dňa 23.3.2021, na ktorý JUDr. Lajos Mészáros odkazuje. Tento nález je teda v súčasnej situácii neaplikovateľný a nie je dôvod na odkazovanie naň.

Vo vzťahu k Vášmu entuziazmu pri postupe voči klientovi si dovoľujeme položiť filozofickú otázku, prečo rovnakú energiu Súdna rada Slovenskej republiky nevkladá aj do disciplinárneho stíhania predsedkyne Okresného súdu Zvolen, JUDr. Mariany Philadelphoyovej, ktorá svojím konaním voči klientovi jednak zjavne klienta ako sudcu rušila na pojednávaniach po ich otvorení, ako aj zasahovala do nezávislosti súdu, keď sa klienta snažila počas pojednávania ovplyvňovať vo vzťahu k noseniu

prekrytia horných dýchacích ciest. Vo vzťahu k uvedenému si Vás v zmysle zákona č. 211/2000 Z. z. dovoľujeme požiadať o poskytnutie informácie, či Súdna rada Slovenskej republiky začala v uvedenom smere konanie aj voči JUDr. Mariany Philadelphyyovej. Taktiež si pána Predsedu Súdnej rady Slovenskej republiky dovoľujeme slušne požiadať, aby si odpustil sarkastické či posmešné vyjadrenia vo vzťahu ku klientovi, a obzvlášť verejne do médií, k akým sa znížil v rámci vysielania relácie Teleráno, kedy sa chvastavým spôsobom vyjadroval k ďalšiemu postupu Súdnej rady Slovenskej republiky voči klientovi. Pánovi Predsedovi Súdnej rady Slovenskej republiky si taktiež dovoľujeme pripomenúť jeho nechvalne známy výrok, v zmysle ktorého údajne Ústava Slovenskej republiky v čase núdzového stavu neplatí. Vo svetle uvedeného sa ho zároveň dovoľujeme konfrontovať s otázkou, či sa necíti byť voči klientovi zaujatý, eventuálne či sa necíti byť nespôsobilý na výkon funkcie člena Súdnej rady Slovenskej republiky, a teda či sa vzhľadom na uvedené necíti byť vylúčený z rozhodovania o svojom návrhu.

Okrem doposiaľ uvedeného má klient tiež za to, že konaniu o návrhu Predsedu Súdnej rady Slovenskej republiky bráni prekážka ne bis in idem, nakoľko o návrhu s rovnakým predmetom navrhovaným z rovnakých dôvodov už raz rozhodol iný orgán, a to Disciplinárny senát Súdnej rady Slovenskej republiky. O rovnakom návrhu preto nemôže opätovne rozhodovať aj Súdna rada Slovenskej republiky.

Veríme, že vyššie uvedeným sme v mene klienta objasnili vec dostatočným spôsobom na to, aby Súdna rada Slovenskej republiky dospela k záveru, že klient sa vyššie popísaným konaním nedopustil konania, ktoré by odôvodňovalo pochybnosti o predpokladoch sudcovskej spôsobilosti klienta. V nadväznosti na doposiaľ uvedené preto v mene klienta žiadame Súdnu radu Slovenskej republiky, aby klienta oslobodila spod obvinení uvedených v návrhu Predsedu Súdnej rady Slovenskej republiky na dočasné pozastavenie výkonu funkcie sudcu klientom.

Dovoľujeme si Vás tiež požiadať o zrušenie diskriminačných podmienok účasti klienta a jeho právneho zástupcu na zasadnutí Súdnej rady Slovenskej republiky, na ktorom sa bude pojednávať o Vašom návrhu, ktorú podmieňujete prekrytím horných dýchacích ciest, napríklad určením dištančnej formy predmetného zasadnutia Súdnej rady Slovenskej republiky. V predmetnom smere si dovoľujeme poznamenať, že v prípade, ak Súdna rada Slovenskej republiky odmietne účasť klienta alebo jeho právneho zástupcu na zasadnutí Súdnej rady Slovenskej republiky bez prekrytia horných dýchacích ciest a Váš návrh prejedná bez ich prítomnosti, uvedeným postupom poruší právo klienta na obhajobu.

S úctou

Mgr. Dalibor Miľan
v zastúpení na základe plnomocenstva
Weis & Partners s.r.o.
JUDr. Peter Weis, advokát a konateľ

Prílohy:

- *Fotokópia plnomocenstva pre Weis & Partners s.r.o.;*
- *Zhrnutie odborných informácií z oblasti biomedicíny;*
- *Fotokópia Upozornenia Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky na nezákonný postup Úradu verejného zdravotníctva Slovenskej republiky;*
- *Fotokópia návrhu generálneho prokurátora zo dňa 18.3.2021 podľa čl. 125 ods. 1 písm. a) a ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky na začatie konania o súlade právnych predpisov a pozastavenie účinnosti niektorých ustanovení zákona č. 355/2007 Z. z.;*

- *Fotokópia návrhu generálneho prokurátora zo dňa 23.3.2021 podľa čl. 129 ods. 6 Ústavy Slovenskej republiky v spojení s ustanovením § 190 písm. e) zákona č. 314/2018 Z. z. na začatie konania o súlade uznesenia Vlády Slovenskej republiky č. 160 zo 17.3.2021 k návrhu na opakované predĺženie času trvania núdzového stavu, s Ústavou Slovenskej republiky, a s ústavným zákonom č. 227/2002 Z. z. o bezpečnosti štátu v čase vojny, vojnového stavu, výnimočného stavu a núdzového stavu, v platnom znení;*
- *Záznam výroku Predsedu Súdnej rady Slovenskej republiky o údajnej neplatnosti Ústavy Slovenskej republiky v čase núdzového stavu;*
- *Rozhodnutie Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky zo dňa 12.5.2021;*
- *Vyjadrenie Úradu vlády Slovenskej republiky zo dňa 31.3.2021 k správnej žalobe zo dňa 20.1.2021;*
- *Predbežná správa Benátskej komisie (Európska komisia pre demokraciu a právo) o opatreniach prijatých v členských štátoch európskej únie v dôsledku krízy COVID-19 a ich vplyv na demokraciu, právny štát a základné práva;*
- *Súhrn stanovísk a správ benátskej komisie k núdzovému stavu.*